

Dönem : 22

Yasama Yılı : 1

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 199)

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Tasarısı ile İçişleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/591)

Not : Tasarı Başkanlıkça; İçişleri, Plan ve Bütçe ile Adalet komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

1.5.2003

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-611/1929

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28.4.2003 tarihinde kararlaştırılan “Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun 7.1.1932 tarihinde yürürlüğe konulmuştur. Yürürlüğe giriş tarihi, Türkiye’de ithal ikameci dış ticaret politikasının uygulandığı ve dünyanın da büyük buhranın içinde olduğu döneme rastladığı için Kanun büyük ölçüde bu dönemin özel koşullarını yansıtmaktadır.

1918 sayılı Kanun gelişen ihtiyaçlarla birlikte çeşitli tarihlerde değişikliğe uğramış; bu değişiklikler Kanunun bütünlüğünü büyük ölçüde bozmuştur.

1918 sayılı Kanunun değiştirilmesini zorunlu kılan temel nedenler aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

Zaman içerisinde suç tanımlarında önemli değişiklikler olmuştur. Şöyle ki, 1932 yılında önem arz eden aşırı korumacılık, tekelleşme 2000’li yıllarda yerini serbest piyasa ekonomisi kurallarına terk etmiştir. Süreç içerisinde bazı mallardaki (ispirto, ispirto içkiler, kibrit, tuz gibi) tekel kaldırılmış, dolayısıyla tekel suçları esas alınarak hazırlanan 1918 sayılı Kanun bu yönüyle uygulanamaz hale gelmiştir. Özü itibarıyla gümrük kaçakçılığı olmamakla beraber Devletçe önem atfedilen bazı fiiller de kaçakçılık suçu olarak Kanuna konulmuştur. Bunlara Devletçe ihraç şartıyla müşterisine satılan ürünler ile emniyet bölgelerine eşya giriş çıkışı örnek olarak gösterilebilir.

1918 sayılı Kanunda, cezada adalet prensibi gereğince sağlanamamıştır. Bu nedenle de zaman içerisinde farklı uygulamalar, çifte standart yaptırımlar, fiil ile yaptırım arasında dengesizlik ve uyumsuzlar meydana gelmiştir. 1918 sayılı Kanunda bazı suç tanımları beraberinde yaptırımını da öngörürken, bazıları sadece tanımlamaya yer vermiş, yaptırımını ayrı bir maddede belirtmiştir. Örneğin ek 2 nci maddenin (III) numaralı fıkrasında hem suç, hem cezası tanımlanmışken, 1 inci maddede sadece suç tanımları yapılmıştır. Bu durumda toplu kaçakçılık hükmünü düzenleyen 27 nci maddede hangi hallerde gidileceği açık ve net bir biçimde belirlenmediğinden uygulanan cezanın miktarı ve cinsinde farklılıklar oluşmuş, Kanunun boşlukları yargı kararları ile doldurulmaya başlanmıştır.

1918 sayılı Kanunda toplu ve teşekkül halinde işlenen kaçakçılık suçları bir ağırlaştırıcı neden olarak görülmemiş, bireysel işlenen suçtan farklı nitelikte bir suç gibi görülerek farklı nitelikte bir yaptırım getirilmiştir. Örneğin aynı nitelikteki bir suç bireysel işlendiğinde para cezası şeklinde yaptırıma bağlanırken, bu suçun toplu işlenmesi hürriyeti bağlayıcı cezayı beraberinde getirmiştir. Daha da somutlaştırsak bir şahsın yurda gelirken beraberinde 100 adet saat getirmesi ve beyan etmeden yakalanması halinde para cezası uygulanırken aynı şahsın bu suçu saatleri böldüğü bir kişi ile hareket etmesi hali sekiz seneden on iki seneye kadar hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektirmektedir. Günümüzün ticarî ilişkileri gümrük suçunun çok büyük oranda birlikte işlenmesini zorunlu kıldığı için (Bir gümrük beyannamesinde ilgili kişiler alıcılar yanında gümrük müşaviri ve bir gümrük görevlisi olabilmekte, bu durum da fiilin toplu kaçakçılık addedilmesine yol açmaktadır.) suç fiilleri de genellikle toplu kaçakçılık şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, Bakanlar Kurulu kararı ile getirilen limitlerle cezanın niteliğinde değişiklik yaratılmasına neden olunmuştur. 1918 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Bakanlar Kurulu kararı ile halen 31 milyar olarak uygulanmakta olan limitin altında kalan mallar hakkında işlenen suçlarda para cezası verilmekte iken bu limitin üzerinde belirlenen eşya hakkında işlenen suçlarda hürriyeti bağlayıcı ceza uygulanmaktadır. Bu durum uygulamada farklı uygulama ve kararların çıkmasına neden olmakta, bir kişi hakkında uygulanacak ceza, kanunla belirlenmesi gerekirken Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmektedir. Diğer taraftan eşya kıymetinin limitin altında veya üstünde tespit edilmesi bir kişinin hürriyetini bağlayıcı cezaya çarptırılması veya çarptırılmaması sonucunu doğurmaktadır. Bunun sonucunda da bilirkişi raporlarının sanık lehine olması için bir baskı nedeni oluşturmaktadır. Örneğin tanesi bir milyar olan 150 kol saatinin değerini bilirkişi, iki yüz milyon lira olarak belirlese toplam eşya kıymeti 31 milyarın altında oluşacağından, sanık hakkında uygulanacak ceza hürriyeti bağlayıcı ceza yerine para cezası olacaktır.

1918 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi (III) numaralı fıkrasında belirlenen ve yaptırım bakımından hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren suçlar esas itibariyle ithali veya ihracı şarta, izne, kısıntıya, standart kontrolüne veya çeşitli kuruluşların vereceği uygunluk belgelerine dayanmakta, bunların teşebbüs hali de suç kapsamı içerisinde bulunmaktadır. Bu durumda bazı ihraç mallarının beyan aşamasında ihracatın sonuçlarına bakılmaksızın hürriyeti bağlayıcı ceza ile cezalandırılması söz konusu olabilmektedir. Bu da ihracatta beyanın ağır bir yaptırımla cezalandırılması sonucunu doğurmaktadır. Keza ithalatta da aynı durum söz konusudur.

1918 sayılı Kanunda görülen bu aksaklıkları gidermek ve günümüz koşullarına uygun, çağdaş, ticaretin önünü açan, kaçakçılıkla etkin mücadele sağlayan, evrensel hukuk normlarına uyumlu, idare ve yargıda hızlı sonuç elde etmeye yönelik yeni bir Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Tasarısı hazırlanmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Tasarı ile ön ödeme müessesesi getirilmiştir. Buna göre, Tasarının 4 üncü maddesinin (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (b) bendi, 5 inci ve 6 ncı maddelerinde belirtilen cezaların uygulanmasını gerektiren durumlar dışındaki kaçakçılık suçlarını işleyenler, ilgili maddelerde belirtilen para cezalarını, Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebligat tarihinden itibaren on gün içinde merciiine ödedikleri takdirde kamu davası açılmayacaktır.

1918 sayılı Kanunda öngörülen para cezaları tazmini nitelikte olduğundan ertelenmesi ve diğer para cezaları ile birleştirilmesi mümkün değildir. Taksitlendirme de Kanunda öngörülmediğinden bu durum Devlet alacağının tahsilini güçleştirmekte ve sürüncemede bırakmaktadır. Tasarıda para cezalarının tahsilinde taksitlendirme ve tahsilatın hızlandırılmasına ilişkin hükümler getirilmiştir.

Hukukun genel bir prensibi olan kanun önünde eşitlik prensibinden hareketle, gümrük memurlarını diğer memurlara göre farklı konumda kılan ve ağırlaştırıcı yaptırımlar öngören 1918 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine benzer bir düzenlemeye Tasarıda yer verilmemiş ve kaçakçılığı önlemek ve izlemekle görevli memurlar diğer memurlarla aynı konuma getirilmiştir. Bu şekilde kaçakçılığı önlemek ve izlemekle görevli personelin sürekli suç tehdidi altında çalışmalarının da önüne geçilmiştir.

Memurların görevlerini ihmal, suiistimal suçlarını içeren hükümler 4483 sayılı Kanun kapsamında Türk Ceza Kanununda düzenlendiğinden ve bu fiiller ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirileceğinden ayrıca bu Tasarıda yer verilmemiştir.

1918 sayılı Kanunun her durum için hiçbir şekilde iadesi söz konusu olmayan peşin ikramiye öngördüğünden, zaman zaman ikramiye alınabilmesi için detaylı inceleme ve soruşturmalar yapılmadan olaylar mahkemelere intikal ettirilmiştir. Tasarı ile peşin ikramiye silâh ve uyuşturucu yakalamalarında öngörülmüş, diğer durumlar için ikramiye ödenmesi yargılamanın sonucuna bağlanmıştır. Burada, üzerinde düşünülen husus peşin ikramiye almak için eşya değerinin yüksek gösterilmesi, mahkemelerin bilirkişi incelemelerinde eşya kıymetlerinin sürekli düşürülmesi şeklinde karar mekanizmalarının menfi etkilenmiş olmasıdır.

Tasarı, yukarıda belirtilen hususları kapsayacak bir anlayışla hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile Kanunun amacı belirtilmiştir.

Madde 2. - Kanunda ifade edilen bazı kavramların tanımlanmasına gereksinim duyulmuş, bu kapsamda suç, teşebbüs, teşekkül, gümrük mevzuatı, gümrük işlemi, gümrük bölgesi, gümrük kapısı, gümrük yolu, eşya, gümrük vergileri, FOB kıymet, CIF kıymet, gümrüklenmiş değer ve memur kavramlarının tartışmalara yol açılmaması bakımından tanımlamaları yapılmıştır.

Bu şekilde, 1918 sayılı Kanun uygulamasında kambiyo mevzuatını da içerecek şekilde yorumlara yol açan gümrük işlemi deyimini net bir şekilde ifade edilmiş ve gümrük işleminin gümrük idarelerince gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat hükümleri gereğince yapılan işlemler olduğu belirtilmiştir. Daha önceki Kanun gereği kapsamda sayılan kambiyo suçlarının; bu Kanunun ilgili hükümlerini ilgilendirmesi veya ihlal etmesi halinde bu Kanunun kapsamına girmesi, bu Kanun hükümlerini ihlal etmediği sürece yalnızca 1567 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, 1918 sayılı Kanunda gümrük vergileri deyimini tanımlanmadığı için katma değer vergisinin bu kapsamda mütalaa edilmemesi gerektiğine yönelik yorumlar yapılmıştır. Getirilen tanım ile katma değer vergisi de dahil olmak üzere gümrük vergisi ve ithalat ve ihracat işlemleri sırasında uygulanan tüm eş etkili vergiler ve malı yüklerin tanım içinde mütalaa edilmesi gereği ortaya konmuştur.

Madde 3. - Bu maddede kaçakçılık fiilleri bir araya toplanmış ve tanımları yapılmıştır. Bu tanımlara dokuz bent halinde yer verilmiştir.

Maddenin (a) bendi dört alt bent içinde mütalaa edilmiş (1) numaralı alt bendinde belirlenen gümrük kapılarından geçirmeksizin Türkiye'ye eşya ithal veya buna teşebbüs etmek fiili, (2) numaralı alt bendinde gümrük rejimlerinden birine uygun olarak gümrük işlemine tâbi tutulmaksızın Türkiye'ye eşya ithal veya ithale teşebbüs etmek, (3) numaralı alt bendinde transit rejimindeki eşyayı rejime aykırı olarak yurt içinde bırakmak veya buna teşebbüs etmek halleri suç fiili olarak sayılmıştır. Ayrıca, (4) numaralı alt bentte; (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerde belirtilen eşyayı bilerek taşımak, satmak, satın almak, saklamak, satışı arz etmek veya alınıp satılmasına aracılık etmek de kaçakçılık suçu olarak öngörülmüştür. (1) ve (2) numaralı alt bentlerdeki ayırımı amacı, bunların müeyyidesinin farklılaştırılmasına yönelik olup (1) numaralı alt bentte sayılan suç için hürriyeti bağlayıcı ceza getirilmiştir.

Bu maddenin (b) bendinde kanunlara veya uluslararası andlaşma ve sözleşmelere göre ithal veya ihracı yasak olan eşyanın ithal, ihraç veya bunlara teşebbüs edilmesi hali ile ithali yasak eşyanın bulundurulması, satılması, satın alınması, saklanması, satışa arz edilmesi ya da alınıp satılmasına aracılık edilmesi ya da bilerek taşınması da kaçakçılık suçu olarak kabul edilmiştir. Bu bent ile ithali, ihracı veya bunlara teşebbüsü suç olarak öngörülen yasak eşya kanunla veya taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerle belirlenmiş olan yasak eşyadır.

Maddenin (c) bendinde, eksik vergi ödeme veya hiç ödememeye ilişkin fiiller, kaçakçılık suçu olarak tespit edilmiştir. Bu fiiller Gümrük Kanununda da idarî yönden müeyyide altına alındığından ve idarî yöndeki uygulamalarda kasıt unsuru aranılmadığından; bu bentte tanımlanan fiilin kaçakçılık kastı ile yapılması hali, suçun maddî unsuru olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda suçun önemli unsuru, gümrük idaresine gerçeğe aykırı belge ibrazıdır. Gümrüğe ibraz edilen gerçeğe aykırı belgenin hiç vergi ödememek veya eksik ödemek gibi bir amaca yönelik olması ve gümrük işlemlerinde bu durumun idare tarafından tespit edilmesi gerekecektir. Belge deyimi, fatura, yük senedi, ATR Belgesi, banka dekontu gibi ticarî hayatta kullanılan belgeleri içermektedir.

Maddenin (d) bendinde, ithali lisansa, şarta, izne, kısıntıya, belli kuruluşların vereceği belgeye veya standardizasyon kontrolüne tâbi olan eşya arasında suçun maddî unsurunun oluşması yönünden bir ayrım getirilmiş ve iki alt bent halinde düzenleme yapılmıştır. Her iki alt bentte tanımlanan suçların oluşması halinde uygulanacak müeyyide yönünden ayrıma gidilmemiştir. Suç tanımlamasında böyle bir ayrıma gidilmesinin nedeni, standardizasyon kontrolüne tâbi eşyada teşebbüs halinin kaçakçılık suçu olarak sayılmamasıdır. Bunun nedeni gümrüğün gözetim ve denetim altında bulunan eşyanın standart kontrolünün beyandan sonra yapılması ve uygunluğu standart idaresinin belirlemesi nedeniyle eşyanın ithalinin men edilebilmesidir.

Bu bendenin düzenlenmesi sadece ithalata yöneliktir. 1918 sayılı Kanundan farklı olarak yeni bir suç tanımı yapılmıştır. Bu suçun oluşması için başta gelen şart ithalatın, Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yürürlüğe konmuş kararlara veya lisans veya izindeki kayıtlara aykırı olması ya da lisans veya izin alınmadığı halde alınmış gibi belge düzenlenmesi, belge ibrazı ile gümrük idaresinin yanıltılması suretiyle işlemin yaptırılması veya yaptırılmak istenmesidir.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 58 ve 59 uncu maddelerinde eşyanın bir gümrük rejimine tâbi tutulmasında uygulanacak beyana ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Aynı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "...beyannameler tescilden sonra düzeltilmez." hükmü yer almıştır. Anılan maddede beyan sahibinin talebi üzerine tescilden sonra eşyanın cins nevi ve niteliği ile marka ve numaraları dışındaki alanların düzeltilmesine gümrük idarelerince izin verilir, denilmiştir. Buna göre gerçeğe aykırı beyanname verilmesinin gümrüğü yanıltma amacıyla yapıldığının anlaşılması hali suçun maddî unsurunu oluşturmaktadır. Gümrüğün yanıltılmasından amaçlanan sadece beyanname ve eki belgelerin yetkili memur tarafından incelenmesi sonucunda anlaşılammaması halidir. Diğer bir ifade ile beyanname ve belgeler ile eşya üzerinde her türlü inceleme, muayene ve araştırma sonucu gerçeğe aykırılık ve yanıltma unsuru tespit edildiğinde suçun işlendiği kabul edilecektir. Bu nedenle gümrük mevzuatı açısından beyanname veya eki belgeleri incelendiğinde eşyanın lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olduğu tespit edildiğinde, bu yanlışlığın anlaşılması ile artık gümrük idaresinin yapabileceği birtakım işlemler olduğundan yanıltmadan söz edilemeyeceği cihetle ilgili belgenin ibrazı ile maddenin kapsamı suçun oluşmadığının kabul edilmesi gerekecektir.

Diğer taraftan, bu fiilin teşebbüs halinde kalması durumunda ithalat işlemlerinde gerçeğe aykırı belge kullanılmaması veya izin, şart, kısıntı, uygunluk hükümlerinin sonradan ancak eşya gümrük denetiminde iken yerine getirilememesi durumunda fiilin (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında mütalaa edilmemesi gerekecektir. Çünkü bu alt bentte belirtilen teşebbüs halinin yaptırma bağlanmasının amacı, kayıt ve koşula tâbi olmayan eşya ithalatının önüne geçilmesi ve kişilerin böyle bir davranıştan caydırılmasıdır.

İç ve dış emniyetin sağlanması, halkın, hayvanların, bitkilerin ve ürünlerin korunması, tarih ve sanat eserlerinin memleketten çıkarılmasının önlenmesi amacıyla veya malî ve iktisadî zorunluluklar halinde ve ülkenin hayatî çıkarlarını koruyabilmek için alınması gereken tedbirler konusunda mevzuatımızla Bakanlar Kuruluna yetki verildiğinden ve bu önlemlerin başka türlü düzenlenmesinin de olanaksız olması karşısında alınan önlemlere aykırı davranışın suç oluşturacağı kabul edilmiş, ancak hürriyeti bağlayıcı ceza yerine ağır bir parasal yaptırım getirilmiştir. Ayrıca suçla konu eşyanın müsadereşi öngörülmüştür.

Maddenin (e) bendinde başta Gümrük Kanunu olmak üzere diğer özel kanunları gereğince tam ve kısmî muafiyet tanınan eşyanın ithal amacı dışında kullanılması, satılması veya bilerek satın alınması halleri suç olarak kabul edilmiştir.

Maddenin (f) bendinde herhangi bir işlem veya amaç için Türkiye'ye geçici olarak ithal olunan eşyanın zorlayıcı neden olmaksızın süresi içinde Türkiye'den çıkarılmaması veya çıkarılmış gibi gösterilmesi şeklindeki davranışlar suç fiili olarak tanımlanmıştır. Ayrıca bu eşyanın satılması veya bilerek satın alınması da bu bent kapsamında değerlendirilmiştir.

Maddenin (g) bendinde gümrük kontrolü altında işleme rejimine göre ithal olunan eşyanın zorlayıcı neden olmaksızın süresi içinde serbest dolaşıma sokulmaması suç fiili olarak kabul edilmiştir. Bu eşyanın satılması veya satın alınmasının suç fiili olarak görülmemesinin nedeni, bu rejimin gümrüğün denetimi altında yürümesidir.

Maddenin (h) bendinde antrepo veya geçici depolama yerlerindeki eşyanın izinsiz olarak buralardan çıkarılması veya değiştirilmesi hali, suç olarak tanımlanmıştır. 4458 sayılı Kanunda antrepo rejimi kapsamlı olarak düzenlendiğinden ve buralara eşyanın giriş ve çıkışı gümrüğün denetiminde belgeye dayalı olarak yapıldığından yazılı izin olmaksızın eşya çıkarılması suç fiili olarak tanımlanmış ve eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katından az olmamak üzere ağır para cezası öngörülmüştür. Bu fiilin ayrı bentte düzenlenmesinin amacı, bu yerlerin gümrük denetimi altında olmasından dolayı bu davranışın maddenin (a) bendinde değerlendirilmesinin önüne geçilmesidir. Gümrüğün izni olmaksızın antrepo veya geçici depolama yerlerinden çıkarılan eşyanın belirli şart ve koşullara bağlı olması durumunda bu bent hükmü uygulanmayıp bu durum (d) bendi kapsamında değerlendirilecektir.

Maddenin (ı) bendinde çıkış kaçaklığı üç alt bent halinde düzenlenmiştir.

(1) numaralı alt bendinde, (2) numaralı alt bendinde tanımlanan suçun oluşmasını önlemeye yönelik olarak çıkış eşyasında yapılan beyan ve eki belgelere göre eşyanın miktarında veya cinsinde farklılık tespit etmek suç olarak kabul edilmiştir. İhracatta beyanın eksik veya yanlış yapılmaması amaçlanıp miktarın veya cinsin farklı olmaması açısından yükümlüyü yanlış işlemlerden caydırma amacıyla beyan aşamasında yaptırım getirmeye yönelik bir düzenleme yapılmıştır. Burada korunması gereken diğer bir menfaat, uluslararası ilişkilerde Devlet güvenilirliğinin korunmasıdır.

(2) numaralı alt bendinde gerçeğe aykırı belge ile ihracat vergilerinden kaçınmak veya Devletçe uygulanan teşvik ve sübvansiyonlardan veya parasal iadelerden yararlanmak şeklinde haksız menfaat temin etmek fiili suçun maddî unsuru olarak kabul edilmiştir. Burada teşebbüs suç olarak değerlendirilmemiştir. Bu alt bentte belirtilen menfaatlerin temin edilmesi suç sayılmıştır. Diğer bir ifade ile menfaat temin edilmediği veya gerçeğe aykırı belge ibraz edilmeyip menfaat temin edilmediği süreç fiilin bu alt bent kapsamında değil, üçüncü alt bendi kapsamında değerlendirilmesi gerekecektir. Bu alt bentte suçun maddî unsuru gerçeğe aykırı belge ile işlem yapmak ve menfaat temin etmektir.

(3) numaralı alt bendinde ihracı kayıt ve şarta tâbi olan eşyanın bu kayıt ve şartlara uymadan ihrac edilmesi suç fiili kabul edilmiş olup teşebbüs bu kapsama alınmamıştır. Benkte belirtilen ihrac etmek ifadesinden anlaşılması gereken eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanarak taşıta yüklenmesinden sonra yurt dışı edilmesidir.

Madde 4. - Bu madde ile, 3 üncü maddede tanımlanan suç fiillerinin yaptırımları belirtilmiştir. Hürriyeti bağlayıcı ceza sadece 3 üncü maddenin (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (b) bendinde öngörülmüştür. Diğer taraftan eşya zorulımı 3 üncü maddenin (a), (b), (c), (d) bentlerinde tanımlanan fiillerin işlenmesi durumunda buralardaki eşya için hüküm altına alınmıştır.

İmalatçı ihracatçılar veya tedarikçi ihracatçılar ihracatlarını bizzat yapabildikleri gibi başka bir ihracatçı üzerinden de gerçekleştirebildikleri için imalatçı veya tedarikçilerin aracılık sözleşmesine dayanarak başka bir ihracatçı üzerinden gerçekleştirdikleri bu tür ihracatlarda sorumlulukları açıkça belirtilmiştir. Buradaki asıl amaç ihracatın belge düzeni içinde sağlıklı ve doğru bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

Ayrıca, kaçakçılığa konu eşyanın suç tarihindeki değerine bağlı olarak cezayı artırma ve indirme halleri belirtilmiştir. Maddede belirtilen pek fahiş, hafif ve pek hafif halleri, Yargıtay tarafından her yıl başında paranın alış gücü, değeri ve ekonomik durumlar göz önüne alınarak belirlenen limitlerdir. Failin bu Kanundaki suçlardan dolayı mükerrir olması halinde indirimden yararlanamayacağı da düzenlenmiştir.

Ekonomik etkili rejimlerle ihracat rejimi için müsadere öngörülmemiştir. Ayrıca, eşyanın zorulımının yapılamaması halinde ilgili maddelerindeki para cezasına ilaveten eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar daha para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır. Bu hükmün uygulanmasında, ihracı yasak olan eşyanın yakalanamaması halinde gümrüklenmiş değer yerine FOB değerinin anlaşılması gerekir.

Serbest bölgeler Türkiye gümrük bölgesinin parçaları olmakla beraber bu Kanunun ceza uygulanması bakımından Türkiye gümrük bölgesi dışında olduğu kabul edildiğinden bu yerler için ayrı bir suç tanımı yapılmamış, farklı bir yaptırım belirtilmemiş olup fiilin niteliğine göre 3 üncü maddenin ilgili bendindeki eyleme uyan ceza uygulanacaktır.

Daha sonra yapılacak düzenlemelerle serbest bölge gibi çalışacak yerlerin bu kapsamda değerlendirilmesini sağlamak bakımından özel mevzuatı gereği serbest bölgeler niteliğinde bulunan yerlerin de bu Kanunun ceza uygulanması bakımından yurt dışı sayıldığı belirtilmiştir.

Madde 5. - Bu maddenin birinci fıkrasında kaçakçılık suçu işlemek amacıyla teşekkül oluşturmak fiili, suç işlenmesinden bağımsız olarak hürriyeti bağlayıcı ceza ile yaptırıma bağlanmıştır. Burada amaç, bireylerin kazanç uğruna kaçakçılık yapmak amacıyla bir araya gelmelerini önlemektir. Teşekkül, 2 nci maddede tanımlandığı üzere kaçakçılıkla iştigal etmek amacıyla iki veya daha fazla kimsenin önceden anlaşarak birleşmeleridir. İştigal ifadesi, iki veya daha fazla kimsenin kaçakçılık yapmak amacıyla iradelerini birleştirmesini ve devamlılığı ifade etmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, teşekkül oluşturulduktan sonra kaçakçılık suçunun bu teşekkül tarafından işlenmesi halinde uygulanacak yaptırım düzenlenmiş olup bu durum bir ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmiş ve teşekkül mensuplarına ilgili maddelerdeki cezanın iki kat artırılarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Burada üzerinde durulması gereken husus; kaçakçılık suçuna uygulanan yaptırım ile birlikte birinci fıkrada belirtilen hürriyeti bağlayıcı cezanın da ayrıca uygulanacağıdır.

Maddenin üçüncü fıkrasında kaçakçılık suçunun teşekkül oluşturmaksızın, olayların akışı sırasında bir araya gelen kişilerce toplu olarak işlenmesi durumuna ayrı bir yaptırım getirilmemiş, bu durum bir ağırlaştırıcı neden kabul edilerek işlenen kaçakçılık suçuna uygulanacak yaptırımın bir kat artırılarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. İki veya daha fazla kişinin maddi ve manevi dayanışma içerisinde faillerin bir araya gelmesi yeterlidir.

Suçun teşekkül halinde veya toplu işlenmesi durumunda 4 üncü maddede zoralımı öngörülen suça konu eşyanın zoralımına da karar verilecektir.

Madde 6. - Bu madde ile hüküm altına alınan husus, işlenen suçun Devletin siyasi, malî, iktisadî veya askerî güvenliğini bozacak veya insan ve çevre sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde bir ağırlaştırıcı neden kabul edilmesidir. Toplum ve çevre sağlığını tehdit edecek maddenin, özellikle zararlı atık ve artık madde olması gerekmektedir. (Örneğin insan ve çevre sağlığı için zararlı olan aspet yüklü bir geminin yükünü başka bir kimyasal madde adı altında ülkeye getirmesi veya çevre için zararlı olan rezude fueloilin, fueloil adı altında serbest dolaşıma sokulması) Bu itibarla bir ürünün, üretim aşamasında ve ithalinde insan ve çevre sağlığı için bir takım kriterler konulmuş olması bu ürünün zararlı atık veya artık madde olacağı anlamına gelmeyecektir. Nitekim 4703 sayılı çerçeve kanun hükümleri kapsamında belirtilen koşullar, ürünlerin üretim ve dağıtım kriterleri ile ilgili olduğundan ve ihlallere karşı müeyyidesi de kendi içinde getirildiğinden bu madde kapsamında düşünülmesi olanaksızdır. Hükümde belirtilen suretle işlenen suçlara önemi dolayısıyla ilgili maddesindeki cezanın yanında on yıldan az olmamak üzere ağır hapis cezası ve eşyanın zoralımı öngörülmüştür.

Ülkemizde kullanılması yasaklanmış zirai mücadele ilaçları ile hayvanlara uygulanması yasaklanan veteriner ilaçları gibi bazı maddelerin kullanımının söz konusu olduğu hallerde, bu durumun genel olarak ve büyük çapta toplum, çevre ve hayvan sağlığını tehdit eder mahiyet arz etmesi halinde 4 üncü maddenin (b) bendi değil bu madde hükmü uygulanacaktır.

Madde 7. - Bu madde ile ceza ehliyeti olmayan, küçük, akıl hastası, sağır ve dilsizleri kaçakçılık suçlarında kullananlar hakkında söz konusu fiillere ilişkin cezaların bir kat artırılarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu durum bir ağırlaştırıcı neden olarak sayılmıştır. Kaçakçılıkta kullanmak deyimini her türlü hareketi kapsamaktadır. Ancak kullanılan kişi hakkında şartlarına uygun olarak Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrası, 54 üncü maddesinin ikinci fıkrası ve 58 inci maddelerinin uygulanacağı tabidir.

Madde 8. - Madde ile, meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu Kanunda yazılı filleri işleyenler hakkında uygulanacak ceza belirtilmiş ve bu durum bir ağırlaştırıcı sebep olarak ortaya konulmuştur. Herhangi bir nakil vasıtasında çalışanlar, idarî bir işletmenin müdür veya sahipleri, ulaştırma araçlarında çalışan kaptanlar, gemi adamları, pilotlar gibi şahıslar bu madde kapsamına girmektedir. Keza hal, otel, kahvehane, meyhane, ticaret ve alışveriş yapılan ve sair umumi yerler bu kapsamda mütalaa edilmiştir. Önemli olan bu maddede gösterilen şahıslarla ticarethane sahip ve müdürlerinin meslek, sanat ve vazifelerinin verdiği kolaylıktan yararlanarak kaçakçılık suçunu işlemiş olmalarıdır. Kolaylıktan istifade suretiyle suçun işlenip işlenmediği hususu olayın özelliğine göre değerlendirilmelidir.

Bu maddenin ikinci fıkrasında kaçakçılık suçlarının bu Kanunda tanımlanan memurlar tarafından işlenmesi halinde uygulanacak yaptırım belirtilmiş, memuriyet statüsü içinde bulunmak bir cezayı artırım nedeni olarak kabul edilmiştir.

Madde 9. - Maddede mensuplarının bu Kanunun 3 üncü maddesinde sayılan filleri işlemelerinden haberdar olduğu halde müsamaha eden taşıma şirket ve kuruluşlarının sorumluları hakkında asıl suçluya verilmesi gereken para cezası miktarında ağır para cezası uygulanacağı öngörülmüştür.

Burada belirtilen husus, müessese veya şirketin nakliye işi ile uğraşanlardan olması, kaçakçılık yapan kişinin bu şirket veya müessesenin kendi mensubu olması, ayrıca bu şirket veya müessesenin kaçakçılık suçuna müsamaha etmesi halidir.

İkinci fıkrada ise geçici depolama yerleri veya genel antrepo işletmecilerinin sorumluluğu belirtilmiş ve bu yerlerdeki eşyanın gümrüğün izni olmadan kısmen veya tamamen çıkarılması halinde işleticiler hakkında asıl suçluya verilmesi gereken para cezası miktarında ağır para cezası öngörülmüştür. Geçici depolama veya genel antrepo işletmecilerinin kaçakçılığa göz yummaları ve gerekli önlemleri almaları suretiyle bu yerlerden yapılacak mal hareketinin kontrolü amaçlanmıştır.

Madde 10. - Madde ile, Kanunda yazılan kaçakçılık suçlarından birine katılmış olan bir kimsenin kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli memurlarca haber alınmadan önce faillerini, eşyanın konulduğu yeri, satılmış olduğu yer ve kişiyi memurlara haber vermesi hali bir suç ortadan kaldıran neden olarak sayılmış, bu suretle kaçakçılık olaylarının ortaya çıkarılması yönünden bir kolaylık getirilmiştir. Ayrıca bu kişinin suçun ortaya çıkmasını sağlaması nedeniyle ikramiye de hak kazanacağı hüküm altına alınmıştır.

Kaçakçılık olayı haber alındıktan sonra fiilin bütünü ile ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden kişiye uygulanacak cezada bir indirim öngörülmüş ve asıl faile verilecek cezanın yarısının uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Burada amaçlanan kaçakçılık fiilini işleyenlerden birinin sonradan pişmanlık duyup ihbarda bulunması ve eşyanın bulunduğu yeri veya suç delillerini bildirmesi halinde kanunî koruma altına alınması ve kendisine yasa ile güvence verilmesidir.

Her iki halde de ihbarın gerçek olması esastır.

Hükümün ikinci fıkrasında suç konusu fiili planlayanlar, düzenleyenler veya yönetenler ile memurların ikramiye hükmünden yararlanamayacağı belirtilmiştir.

Madde 11. - Maddede kaçakçılığa yardım halinden söz edilmektedir. Bu yardımın bir menfaat karşılığı olup olmaması değil, suç işleyenlerin hal ve sıfatlarının bilinmesi suretiyle yapılması önemlidir. Kaçakçıyı saklama, kaçak bir malı yükleme, boşaltma, kısa mesafede taşıma gibi hizmetler yardım kapsamında sayılabilir. Yardım edenin kaçakçılığın maddi unsurunu oluşturan hareketlere katılmaksızın yardımda bulunması gereklidir. Bu yardımı yapan kişinin memur olması halinde asıl fail gibi cezalandırılacağı öngörülmüştür.

Madde 12. - Son yıllarda gümrük idarelerinde işlem görmüş gibi sahte gümrük belgeleri düzenlemek suretiyle haksız menfaat temininde artış olduğu görülmektedir. Gümrüğe verilen beyanname ve eki belgelerinde gerçek dışı beyanla haksız menfaat temini bu Kanunla ilgili suç sayılmıştır. Aynı haksız menfaatin gümrükte hiç işlem görmemiş sahte beyanname ve belgelerle temin edilmesi bu maddede belirtilen hüküm ile suç kapsamına alınmıştır. Bu suretle işlenen suç, sadece Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılmakta böylece aynı amaçla farklı yöntemler kullanılarak suç işlenmesi ve farklı yaptırıma bağlanması gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Madde ile Türk Ceza Kanununda tanımlanan suçlara ilişkin cezaların ağırlaştırılarak uygulanacağı belirtilerek cezalandırmadaki farklılığın giderilmesi amaçlanmıştır; ayrıca söz konusu suçun elektronik ortam ve vasıtalar kullanmak suretiyle işlenmesi durumu da bu kapsamda değerlendirilerek, Türk Ceza Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen cezaların bir kat artırılarak uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında gümrük idarelerinin mühür ve damgalarını değiştirerek veya çalarak veya sahtesini yaparak veya çalınmışlarını tedarik ederek kullananlar hakkında birinci fıkradaki açıklamalar doğrultusunda Türk Ceza Kanununda belirtilen cezaların bir kat artırılarak uygulanması öngörülmüştür.

Bu suçlarla birlikte kaçakçılık suçunun da işlenmesi halinde kaçakçılık fiiline ilişkin cezanın yanında Türk Ceza Kanununda gösterilen cezaların da ayrıca uygulanması gerekecektir. Üzerinde durulması gereken husus bu durumdaki gümrük damga veya mühürlerinin kullanılıp kullanılmadığıdır. Kullanılmamış ise kaçakçılık fiili oluşmadığından fiile Türk Ceza Kanununda öngörülen ceza uygulanacaktır.

Madde 13. - Yolcu tanımı mevzuatımızda yapılmıştır. Türkiye'ye giriş ve çıkış yapan yolcularla ilgili olarak düzenlenen birinci fıkrada, yolcuların beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde ve eşyası arasında çıkan veya yolcuların başkalarına ait eşyayı kendi eşyası gibi göstermeleri halinde uygulanacak yaptırım belirtilmiştir. Burada eşyanın yolcu beraberinde veya yolcu ile birlikte gümrük kapısına gelmiş olması, eşyanın yasak olmaması gerekmektedir. Yolcuların beraberinde gelen eşyadan, gümrük mevzuatına göre zati ve hediyeleşmiş eşya kapsamında olanlar bu fıkra içinde değerlendirilmemiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında yolcuların gümrükten kaçırma amacına yönelik yukarıdaki fıkra dışında kalan mahiyet ve miktarda olan eşyasına ilişkin düzenleme yapılmış ve gümrükten kaçırılmaya yönelik eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar para cezası öngörülmüştür. Bu düzenleme ile kastedilen, yolcuların vergili eşya ithal etme hakları dışında kalan ve ticarî mahiyet ve miktarda olan eşyasıdır.

Üçüncü fıkrada ise ikinci fıkra kapsamındaki eşyanın herhangi bir kayıt ve şarta tabi olduğunun anlaşılması halinde bu eşya için Kanunun 4 üncü maddesinin (d) bendinin uygulanacağı belirtilmiştir. Buradaki maç kayıt ve koşula bağlı eşyanın yolcu beraberinde ticarî amaçla getirilmesinin önlenmesidir.

Bu maddenin son fıkrasında yolcuların yasak eşyasının bulunması durumunda hükmolunacak ceza belirtilmiştir.

Madde 14. - Bu maddede belgelerinin gösterdiği rota dışında Türkiye karasularında rastlanan yabancı ülkelerden gelen ve gayri safi tonilatosu iki yüzden aşağı olan gemiler hakkında düzenleme yapılmıştır. Burada geminin yabancı memleketlerden gelmesi ile geçerli bir neden olmaksızın evrakının gösterdiği mahal dışında bulunması şartı vardır. Geminin Türk veya yabancı olması önemli değildir. Bu türden gemilerle gelen eşyanın zorulmasına hükmolunması öngörülmüştür. Diğer taraftan yükünün bulunmaması ve başka bir limana çıkarıldığı veya avarya olduğunun kanıtlanmaması durumunda tonilato başına uygulanacak ceza belirtilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında geçerli neden olmaksızın gümrük idaresi bulunmayan yerlere yanan veya Türkiye Gümrük Bölgesinde diğer deniz taşıtlarıyla temas eden deniz taşıtlarının yasak eşyasına el konularak tasfiyeye tabi tutulacağı belirtilmiş olup bu yasak eşya, taşıma belgelerinde kayıtlı değilse fail hakkında 4 üncü maddenin (b) bendi hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa bağlı olarak yayımlanan Yat Turizmi Yönetmeliği hükümleri uyarınca yatçılık uygulamalarında herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi bakımından yatçılık faaliyetlerinde bu Kanunun 14 ve 18 inci maddeleri hükümlerinin ancak yatçılık dışı faaliyetlerin tespiti halinde uygulanmasının gerektiği anlaşılmalıdır.

Üçüncü fıkrada Türkiye Gümrük Bölgesindeki deniz taşıtlarının yükleme ve taşıma belgelerinde yazılı bulunmayan ve aranılarak çıkarılan eşyasına ilişkin yaptırım düzenlenmiştir.

Madde 15. - Bu maddede taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilen yasak eşya hakkında uygulanacak işlem düzenlenmiş ve bu eşyanın teminat alınmak suretiyle geldiği yere veya diğer bir yabancı yere iade ve sevk olunacağı belirtilmiştir.

İkinci fıkrada ise taşıma belgelerinde yer almayan yasak eşyanın durumu düzenlenmiştir. Toplum, çevre ve hayvan sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık ve artık maddelerin ülkemize zarar vermemesi bakımından zorunluluğuna karar verilmeyip geldiği yere sevk olunacağı hüküm altına alınmıştır. Örneğin 1800 bekerel radyasyon içeren bir radyoaktif artık veya atığının gümrükte zapt edilerek bulundurulması toplum ve çevre sağlığı açısından büyük bir tehlikedir. Bu nedenle bu tür eşyanın geldiği yere iadesi öngörülmüştür.

Madde 16. - Bu maddenin kapsamı günün koşullarına uygun olarak belirlenmiş ve kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların kimler olduğu sayılmıştır. Tekel suçları bu Kanun kapsamında mütalaa edilmediği için maddede Tekel memurlarına yer verilmemiştir.

Kaçakçılık soruşturmalarında; sadece, operasyonu gerektiren bir kaçakçılık ihbarının alınması halinde mahallin en büyük mülki amirine bilgi verileceği belirtilmiştir.

Maddenin son fıkrasında kaçakçılıkla ilgili olayların ilgili birim veya görevlilere bildirilmesi ve bildirenlerin güvenliğinin sağlanması açısından ihbarcılarının kimliklerinin izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği suç oluşturmadıkça açıklanamayacağı belirtilmiştir.

Madde 17. - Bu maddede aramaların ne şekilde yapılacağına ilişkin usul ve esaslar Anayasa hükümleri çerçevesinde düzenlenmiş, bazı özel durumlar ayrıca belirtilmiştir.

Uluslararası sözleşmelerde giriş veya çıkış yapmak üzere gümrük idarelerine gelen yolcuların üst ve eşya aramasının istisnai hallerde gümrük kontrolü amacıyla örnekleme ve seçicilik esasına göre gümrük görevlilerince yapılabileceği belirtildiğinden; kaçakçılık veya diğer suçların işlendiği konusunda makul sebeplerin bulunması halinde ve istisnai olarak kişilerin üzeri ve eşyasının görevlilerce gümrük salon ve gümrük kapılarında aranabileceği öngörülmüştür.

Ayrıca, hâkim ve Cumhuriyet savcılarını bunların emirlerini yerine getirmekle görevli kolluk güçlerinin Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunundaki yetkileri saklı tutulmuştur.

Maddenin son fıkrasında yapılan düzenleme ile, gümrük bölgesinde, Devletin genel güvenliğine ilgilendiren silah, mühimmat ve uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili ve organizasyonu yurt içi ve yurt dışında bulunma ihtimali olan diğer kaçakçılık olaylarının ihbar ve vukuunda, olay bölgesinden sorumlu güvenlik güçlerine haber verileceği öngörülmüştür.

Madde 18. - Bu maddede Türkiye Gümrük Bölgesine Gümrük Kanunu uyarınca belirlenen kapı ve yolların dışında giriş çıkış yapılmasının yasak olduğu belirtilmiş, bu yasağa uymayan kişi ve taşıtların durdurulması ve aranması ile hangi hallerde görevli memurların silah kullanılabileceği hüküm altına alınmıştır. Maddede silah kullanma yetkisi, keyfi silah kullanmanın önüne geçilmesi amacıyla sınırlandırılmış ve silah kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma açılan memurlara bağlı buldukları kurum tarafından avukat sağlanması zorunluluğu getirilmiştir.

Madde 19. - Bu maddede zorunlu öngörülen kaçak eşyaya el konulması, gümrük idaresine tutanakla teslimine ilişkin hususlar düzenlenmiştir. Eşyanın gümrük idaresinin koruyamayacağı miktarda olması veya saklanması özel tertibatı gerektirmesi durumunda en büyük mülki amirin belirleyeceği yere konulacağı hüküm altına alınmıştır. Bu şekilde eşyanın zarar görmeden muhafazası ve ekonomiye sağlıklı bir şekilde kazandırılması sağlanmaya çalışılmıştır.

Madde 20. - Bu maddede kaçak eşya taşımada bilerek kullanılan taşıma araçlarına hangi hallerde el konulacağı düzenlenmiştir. 1918 sayılı Kanundan farklı olarak maddeye açıklık getirilerek taşıma aracına el konulması sonucunu doğuracak durumlara sınırlama getirilmiştir. Bu maddenin (c) bendinde amaçlanan, bir ürünün yasalarda belirtilen üretim ve ambalajlanmasında aranan şartların yerine getirilmemiş olması değil taşıma aracındaki yasak eşyanın Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den çıkması yasak veya toplum ve çevre sağlığı açısından zararlı atık ve atık maddelerden olmasıdır.

Madde 21. - Bu maddede kaçakçılık suçlarının izlenmesine ilişkin tutanakların olayı tam olarak ifade etmesi ve yargılama sürecinde tereddütlere yer bırakmaması açısından hangi bilgileri içereceği net bir şekilde belirtilmiş ve bu tutanakların aksi sabit oluncaya kadar geçerli belgelerden olduğu belirtilmiştir.

Madde 22. - Bu maddede kaçak zannıyla el konulan eşya ve taşıma aracının hangi hallerde ve ne şekilde iade edileceği düzenlenmiştir. Giriş veya çıkış kaçağı eşyanın teslim edilebilmesi için yasak eşya kapsamında bulunmaması gerekeceği, özel olarak kaçak eşya taşınmasında kullanılmak üzere gizli düzenekle donatılmış araçların ise bu düzenekleri sökülmeksizin teslim edilemeyeceği belirtilmiştir. Bu maddede 1918 sayılı Kanun uygulamasında zaman zaman karşılaşılan sorunları çözmek bakımından kaçak eşya naklinde kullanıldığı için el konulan taşıt araçları için verilecek teminatın hesaplanması ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Madde 23. - Bu maddede teslim alınan her türlü eşya ve taşıma aracının zorunlu kararından sonra 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca tasfiyeye tabi tutulacağı belirtilmiş, ancak yargılamanın uzun sürebileceği veya çabuk bozulma veya telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması külfetli ve masraflı olan eşyanın ekonomiye kazandırılmasında sıkıntı yaşanabileceğinden zorunlu kararı beklenmeksizin tasfiye hükümlerinin uygulanabilmesi için gümrük idarelerine yetki verilmesi amaçlanmıştır.

1918 sayılı Kanun uygulamasında eşyanın sahibine teslimine ilişkin kararların ithal izni gibi görülmesinden dolayı çeşitli sorunların ortaya çıkması nedeniyle maddenin son fıkrasında yer verilen düzenleme ile mahkemece eşyanın sahibine teslimine ilişkin kararların ve gümrük komisyonlarınca verilen iade kararlarının yerine getirilmesinde gümrük ve dış ticaret mevzuatının uygulanmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Eşyanın mahrecine iadesinin mümkün olmaması nedeniyle tasfiye idaresi tarafından yurt içine yapılacak satışlarda kambiyo ve dış ticaret mevzuatını kısıtlayıcı hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Madde 24. - Maddede cürüm işleyenler hakkında içtima kuralı uygulanmaksızın her bir suçla ilişkin cezanın ayrı ayrı uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Kaçakçılık münasebetiyle Türk Ceza Kanununda yer alan bir başka suçun işlenmesi halinde içtima kuralının uygulanmaması amaçlanmıştır. Bu madde ile davaların birleştirilmesi mümkün olmamakla beraber her bir suç için ceza uygulanması öngörülmüştür.

Madde 25. - Maddede faile yüklenen kaçakçılık suçunun asgarî haddinin iki yıl veya daha fazla süreli hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektirmesi ve kaçak eşya ile yakalanan failin kimliğini ispat edememesi veya hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren kaçakçılık suçlarından dolayı mükerrer bulunması hallerinde yargılamanın tutuklu olarak yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

İkinci fıkra Türkiye'de ikametgâhi bulunmayanlarla ilgilidir. Bu durumda olan kişilerin mahkum oldukları hürriyeti bağlayıcı cezaları çekmiş olsalar dahi hükmedilen para cezasının tamamını ödememeleri veya para cezası tutarında teminat göstermemeleri halinde tahliye edilmeyecekleri belirtilmiştir.

Madde 26. - Maddede kanun kapsamına giren suçlardan şüpheli veya sanıkların yurt dışına çıkmalarının geçici olarak yasaklanmasının koşulları düzenlenmiştir.

Madde 27. - Kaçakçılık davalarının özelliği, özel ihtisası gerektirmesi ve davaların çabuk sonuçlandırılması amacıyla ve ayrıca ihtisaslaşmayı sağlamak üzere bazı mahkemelerin bu davalara bakması öngörülmekte; yine adli mercilerin gereksiz yere iş yükü ile işgalini önlemek açısından kanun kapsamında belirtilen maddelerdeki davranışların bazıları hakkında işlem yapma yetkisi gümrük komisyonlarına bırakılmıştır. Komisyonların daha objektif karar verebilmesini sağlamak bakımından buralara ticaret ve sanayi odaları temsilcileri de dahil edilmiştir. Maddede ayrıca bu Kanuna göre verilen mahkeme kararlarının temyiz edilmesi halinde temyiz incelemesinin diğer işlere göre öncelikle sonuçlandırılacağı öngörülmüştür.

Madde 28. - Bu madde ile getirilen hükümdede gümrük komisyonlarının kimlerden oluşacağı belirtilerek, yetki ve görevleri Kanunun ilgili maddelerindeki hallerle sınırlı tutulmuş; Gümrük Müsteşarlığına bu komisyonların kuruluş ve çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi konusunda düzenleme yapma yetkisi verilmiştir. Ayrıca gümrük komisyonlarının vereceği kararlara karşı bir itiraz yolu düzenlenerek bu komisyonların vereceği kararlara karşı idare mahkemelerine itiraz edilebileceği belirtilmiştir.

Madde 29. - Bu madde para cezalarının tahsiline yöneliktir. Bu Kanunda öngörülen para cezaları tazmini nitelikte olduğundan ilgili gümrük idarelerine tahsil yetkisi verilmektedir. Uygulamada para cezalarının infazında karşılaşılan güçlükler göz önünde bulundurularak, tahsilatın hızlandırılması bakımından kesinleşen kararlarda hüküm altına alınan para cezalarının bir tebliğname ile isteneceği, tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde para cezası ödenmediği veya bu süre içinde taksitlendirme talebinde bulunulmadığı veya taksitlerden birinin ödenmemesi durumunda 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanun hükümleri uyarınca işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Maddede ayrıca, birlikte kaçakçılık yapanlardan veya kaçakçılığa yardım edenlerden alınacak para cezalarının tahsilinde müteselsil sorumluluk esası getirilmiştir. Burada üzerinde durulması gereken husus, kaçakçılığa konu olan eşyanın tüm faillere ait olmasıdır.

Madde 30. - Bu maddede hazırlık soruşturması sırasında veya son soruşturmada gümrük idaresinin haberdar edilmesi ve müdahalenin yapılaş şekli düzenlenmiş; gümrük idaresinin soruşturmada veya yargılamada haberdar olmadığının anlaşılması halinde dahi gümrük idaresinin durumdan haberdar edileceği hüküm altına alınmıştır. Diğer taraftan gümrük idaresinin müdahil olmaması halinde de koşulların mevcudiyeti durumunda müsadere ve para cezası verilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Burada gümrük idaresine kaçakçılık davalarına müdahale yönünden bir ayrıcalık tanınmış ve idare haklarının korunması amaçlanmıştır. Diğer bir deyişle genel hükümlere göre açılan davalarda kamu davası açılmadan önce müdahale mümkün değilken burada Cumhuriyet savcısına yazılacak bir müzekkere ile müdahale olanağı yaratılmıştır.

Madde 31. - Kaçakçılık davalarının 3005 sayılı Kanuna tâbi olarak yürütüleceği, başka davalarla birleştirilemeyeceği birinci fıkrada hüküm altına alınmış; ikinci fıkrada ise bazı özel durumlara yönelik müsadere halleri belirtilmiştir.

Madde 32. - Kaçakçılık suçları için ayrı bir zamanaşımı hükmü öngörülmemiş, Türk Ceza Kanununda belirtilen sürelerin dikkate alınacağı vurgulanmıştır.

Diğer taraftan ölüm, af, ön ödeme veya zamanaşımı gibi nedenlerle ceza soruşturma veya kovuşturmasının devamına olanak kalmayan hallerde suç konusu eşyaya ilişkin zoralım kararının ne şekilde isteneceği belirtilmiştir.

Madde 33. - Kaçakçılık suçlarını uyduran veya iftirada bulunan veya yalan şahadette bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerinin artırılarak uygulanacağı hüküm altına alınmış, ayrıca bu fiilleri işleyen kimsenin tertip ve tasniinde kullandığı kaçak maddelerden dolayı kaçakçılık cezası ile cezalandırılacağı, keza haksız isnatta bulunanlar hakkında genel hükümlere göre tazminat davası açma hakkının saklı olduğu belirtilmiştir.

Madde 34. - Bu maddede memurların doğrudan doğruya kaçakçılık yapmaları, görevlerini kötüye kullanmaları veya rüşvet almak suretiyle kaçakçılığa sebebiyet vermeleri ayrıca suç tasniinden dolayı mahkûm edilmeleri hallerinde bir daha kamu hizmeti yaptırılmamaları öngörülmüş ve kısıtlayıcı diğer kanun hükümlerine ek olarak her türlü kaçakçılık suçundan dolayı hapis cezasına mahkûm olanların affa uğramış olsalar bile kamu hizmetinde çalıştırılmayacakları belirtilmiştir.

Madde 35. - Bu madde ile özel bir ön ödeme müessesesi getirilmiştir. Düzenlemeye göre bu Kanunda hüriyeti bağlayıcı ceza öngörülen suçlar dışında kalan fiilleri işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen para cezalarının asgari haddinin soruşturma giderleri ile birlikte Cumhuriyet Savcılığınca yapılacak tebligat tarihinden itibaren otuz gün içinde merciiine ödemesi halinde kamu davasının açılmayacağı, bu şekilde kamu davası açılmamasının zorlama ilişkin hükümleri etkilemeyeceği hüküm altına alınmış ve kaçakçılığın 16 ncı maddede sayılan kişilerce yapılması halinde bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmek suretiyle ön ödemenin yasal sınırları ortaya konulmuştur.

Madde 36. - Bu madde ile getirilen düzenlemede kaçak veya kaçak şüphesi ile eşya yakalanması halinde muhbir ve el koyanlara ödenecek ikramiyenin esas ve usulleri ayrıntılı bir şekilde belirlenmiş; silâh ve uyuşturucu maddeler dışındaki kaçak eşya için peşin ikramiye ödemesi öngörülmemiş, ikramiye ödemesi yargılama sonucuna bağlanmıştır.

Madde 37. - Kaçakçılık olaylarına ilişkin delillerin sağlıklı bir şekilde toplanıp müdahale müzekerelerine bağlanabilmesi ve davaların daha kısa sürede çözümlenmesine yardımcı olunması amacıyla Gümrük Müsteşarlığı bünyesinde laboratuvarlar kurulması öngörülmüştür.

Madde 38. - Madde ile, askerî şahıslar tarafından askere mahsus silâh ve mühimmat üzerinde işlenecek kaçakçılık suçlarında Askerî Muhakeme Usulü Kanunu ve Askerî Ceza Kanununun hükümlerinin saklı olduğu öngörülmüştür.

Madde 39. - Madde ile, yürürlükten kaldırılan kanunlar belirtilmiştir.

Geçici Madde 1. - Madde ile, diğer kanunlarda 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayılacağı öngörülmüştür.

Geçici Madde 2. - Madde ile, ikramiyeye ilişkin 36 ncı maddenin uygulaması ile ilgili geçici düzenleme yapılmıştır.

Geçici Madde 3. - Madde ile 4616 sayılı Kanun uyarınca erteleme kararı verilen kaçakçılık davalarının konusu olup, el konulmuş bulunan eşyanın tasfiyesi hususunda düzenleme yapılmıştır.

Madde 40. - Yürürlük maddesidir.

Madde 41. - Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/591

22.5.2003

Karar No. : 35

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca hazırlarak, 1.5.2003 tarihinde Başkanlığınıza sunulan, “Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Tasarısı”, Başkanlığımızca, 12.5.2003 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonuna; tali komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonu ile Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz, 21.5.2003 tarihli 12 nci toplantısında, İçişleri, Adalet ve Maliye bakanlıkları ile Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla Tasarırı inceleyip görüşmüştür.

Tasarı ile 1932 yılında yürürlüğe girmiş bulunan 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun yürürlükten kaldırılmakta, bunun yerine,

- Günümüz koşullarına uygun,
 - Ticaretin önünü açan,
 - Kaçakçılığı etkin biçimde engelleyen,
 - Evrensel hukuk kurallarına uygun,
 - Avrupa Birliği mevzuatına geçişi kolaylaştıran,
 - Yargı organları ile idarede hızlı sonuç almayı sağlayan,
- Yeni bir kod kanunu çıkarılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında;

- 1932 yılında yürürlüğe giren 1918 sayılı Kanunun günümüzde eskimiş olduğu ve gereksinimleri karşılamadığı,
- 1932 yılından bu yana 32 kez değişikliğe uğradığı,
- En son 2001 yılında Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda değiştirildiği,
- Bu nedenle tümüyle değiştirilmesinin çok acil hale geldiği,
- Bu değişiklikler sırasında madde sayısınının 78’den 41’e indirildiği,
- Düzenlemelerin herkesin anlayabileceği şekilde yapılarak basitleştirildiği,
- Hukuka ve ticarî yaşamın gereklerine uygun düzenlemeler yapıldığı,
- Uygulamada ortaya çıkan sorunların yönetsel düzenleyici işlemlerle giderilmekte olduğu ve bu durumun başta yargı olmak üzere devlet organlarının yakınmalarına yol açtığı,
- Bu nedenle cezaların kanuniliği ilkesinin Tasarıya yansıtılmış olduğu,
- Sadece cezaların artırılmasının suçlarda caydırıcılığı sağlamadığı,
- 1918 sayılı Kanunda cezaların orantılığı ilkesinin aşılmış olduğu,
- Sonuçta yargıçların bu adaletsiz durumu ya vicdanlarının sesini dinleyerek esnetmeye çalıştıkları,
- Ya da kimi yargıçların yasadışı uygulamalar içine girmek durumunda kaldıkları,
- Bu nedenle, Tasarıya, cezaların orantılılığı ilkesinin kurulmaya çalışıldığı,
- Yapılan iyileştirmelerin, sektördeki bazı temsilciler tarafından bu haliyle sorunları tam olarak gidermekten uzak bulunduğu,
- 1991’den bu yana Gümrük Birliği üyesi olmamız nedeniyle, Gümrük Teşkilatının Avrupa Birliği (AB) ile ortak bir dil kullanmakta olduğu,
- AB’ye uyum ulusal programımızdaki taahhütlerimiz doğrultusunda Gümrük Teşkilatının değişmekte olduğu,

- Bu ulusal programda sunulan hedefler içinde Gümrük Teşkilatını ilgilendiren 31 kısa vadeli hedef bulunduğu,
- Bu Tasarının da bu hedeflerin bir parçası olduğu,
- Tasarıda ekonomik suça ekonomik ceza anlayışının hâkim kılındığı,
- Tasarıda bi taraftan, AB normları doğrultusunda dış ticaretin canlandırıldığı,
- Diğer taraftan yasadışı ticaretin ya da diğer adıyla kaçakçılığın etkin biçimde önlenmeye çalışıldığı,
- Bu nedenle bir taraftan cezaların caydırıcı olması sağlanmaya çalışılırken, diğer taraftan ticaretin geliştirilmesine yönelik düzenlemeler yapıldığı,
- İçinde bulunduğumuz dönemde, Irak'tan Batı'ya ülkemiz üzerinden tarihi eser kaçakçılığında büyük bir patlama yaşandığı,
- Afganistan-Avrupa uyuşturucu madde güzergahında bulunan ülkemizin uyuşturucu akışını önlemek bakımından sorumluluklarının bulunduğu,
- Çeşitli hastalıkların ülkemize girişinden de Gümrük İdaresinin sorumlu olduğu,
- Bu nedenle gümrük sahasında, Sağlık, Tarım, İçişleri, Sanayi bakanlıkları gibi bakanlıklar, istihbarat teşkilatları vs. teşkilatlarının bulunduğu ve bunun da zaman zaman işleyişi aksattığı,
- Tasarıyla bütün bu sorunların yukarıda belirtilen ticaret geliştirmek ve kaçakçılığı önlemek ilkesi çerçevesi gözetilerek aşılmaya çalışıldığı,
- Yargıdaki davaların çok kısa sürede çözülmesini sağlayacak mekanizmaların geliştirildiği, Belirtilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan bu görüşmelerden sonra, Tasarı ile gerekçesi benimsenmiş, ancak İçtüzüğümüzün 23 üncü maddesi uyarınca, Tasarının maddelerine geçilmeden, uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesiyle yetinilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, Komisyon üyeleri tarafından maddeler üzerinde verilen önergelerin de, değerlendirilmek üzere, raporla birlikte esas komisyona gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Raporumuz, Adalet Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Ümmet Kandoğan</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Gürsoy</i>	<i>Reyhan Balandı</i>
Adana	Adıyaman	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Şevket Orhan</i>	<i>Ali Yüksel Kavuştu</i>	<i>Sıdıka Aydoğan</i>
Bursa	Çorum	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Nusret Bayraktar</i>	<i>Hakkı Ünlü</i>	<i>Sinan Özkan</i>
İstanbul	İzmir	Kastamonu
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Sefa Sirmen</i>	<i>Ali Oksal</i>	<i>Selami Uzun</i>
Kocaeli	Mersin	Sivas
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Veli Seyda</i>	<i>Şevket Arz</i>	<i>Mehmet Kartal</i>
Şırnak	Trabzon	Van
	Üye	
	<i>Şükrü Önder</i>	
	Yalova	

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

30.6.2003

Esas No. : 1/591

Karar No. : 29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 12.5.2003 tarihinde tali komisyon olarak İçişleri, Plan ve Bütçe komisyonlarına, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen, "Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu Tasarısı", Komisyonumuzun 5.6.2003 tarihli 21 inci toplantısında görüşülmüş, geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasından sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ancak, maddelerin ayrıntılı bir biçimde incelenerek gerekli değişiklik ve düzenlemelerin yapılması amacıyla beş kişilik bir alt komisyona havale edilmiştir.

Tasarı, alt komisyonun ilgili bakanlık, kurum ve kuruluş temsilcilerinin de katılmalarıyla yaptığı toplantılar sonunda hazırlayarak Komisyonumuza sunduğu rapor ve metin dikkate alınarak Komisyonumuzun 26.6.2003 tarihli 23 üncü toplantısında Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen ile Adalet ve İçişleri bakanlıkları, Gümrük Müsteşarlığı, Yargıtay Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Dış Ticaret Derneği, Uluslararası Nakliyeciler Derneği, Gümrük Müşavirleri Derneği ve Ro-Ro Gemi İşletmecileri ve Kombine Taşımacılar Derneği temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüş, değişikliğe uğrayan maddeler ve gerekçeleri sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

Tasarının ekonomik suça ekonomik ceza prensibiyle hazırlandığı görülüyorsa da, öngörülen para cezaları ödenebilirlik sınırının çok üzerindedir. 29 uncu madde uyarınca bu para cezalarının ödenememesi halinde 647 sayılı Kanun uyarınca hapis cezasına çevrilecektir. Para cezaları bu şekli ile adil, makul, ölçülü ve ödenebilir olma gibi niteliklerden uzaktır. Bu da ekonomik suça ekonomik ceza uygulamasına ters düşmektedir. Ayrıca, cezaların sadece alt sınırı belirtilmiş olup üst sınırı açık bırakılmak suretiyle çok geniş bir takdir hakkı tanınmıştır. Bu görüşler doğrultusunda Tasarının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yapılan değişiklikle hapis cezası eşyanın değerinin fahiş olması şartına bağlanmış "ağır hapis" ibaresi "hapis" şeklinde değiştirilmiş, (d) bendi 3 üncü maddenin (d) bendinin (1) numaralı alt bendindeki fiilleri işleyenler ile (2) numaralı alt bendinde belirlenen fiilleri işleyenler hakkında ayrı ceza hükmedilmesini sağlamak amacıyla yeniden düzenlenmiş, maddenin ikinci fıkrasındaki "da" eki yanlış anlamalara meydan vermemek amacıyla metinden çıkarılmış ve fıkraya yapılan ilave ile nezaret görevini yerine getirmeyen ihracatçılara asıl faille hükmolunacak cezanın yüzde onu oranında ağır para cezası uygulanacağına ilişkin bir cümle ilave edilmiş ve maddede yer alan para cezaları alt ve üst sınır konulmak suretiyle belirlenmiştir.

Tasarının 5 inci maddesinin ikinci fıkrası ile iki kat artırılarak uygulanması öngörülen cezaların bir kat, son fıkrada bir kat artırılarak uygulanması öngörülen cezaların yarısı kadar artırılarak uygulanması uygun görülerek fıkralarda bu doğrultuda değişiklik yapılmıştır.

Tasarının 6 ncı maddesindeki on yıldan aşağı olmamak üzere şeklinde düzenlenen ağır hapis cezası "on yıldan az yirmi yıldan fazla olmamak üzere" şeklinde değiştirilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "suç sayılan fiilleri" ibaresinden sonra bu fiilleri kendi namına işlemeleri halinde ceza uygulanacağı hususuna açıklık getirmek amacıyla "kendi namına" ibaresi eklenmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında müsamaha suçunu işleyen kuruluş ve şirketlerin sorumluları ile ikinci fıkrasında 3 üncü maddenin (h) bendindeki suçları işleyen geçici depolama yerleri veya genel antrepo işleticileri hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezasının uygulanacağı yönünde değişiklik yapılmıştır.

Tasarının 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının başında yer alan "Özel konut ve eklentilerinde" ibaresi çıkarılmış, fıkranın sonuna özel konut ve eklentilerinde hâkim kararı olmadıkça arama yapılamayacağına dair bir cümle ilave edilmiş, fıkra da yer alan mülki amirin ibarelerinden sonra Cumhuriyet savcısının da görevlendirmek amacıyla "veya Cumhuriyet savcısının" ibareleri eklenmiş, altıncı fıkradaki "görevlilerce" ibaresi açıklık getirmek amacıyla "gümrük görevlilerince" şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkradaki "Kaçak" kelimesinin sonuna açıklık getirmek amacıyla "eşya" kelimesi eklenmiş ve "Türk Ceza Kanununun 194 üncü maddesi uygulanır" ibaresi Türk Ceza Kanununun tümünün değiştirileceği göz önüne alınarak "Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir.

Tasarının 18 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "iç sularda" ibaresi fıkranın kapsamını genişletmek amacıyla metinden çıkarılmıştır.

Tasarının 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası ile eşyanın saklanması ile ilgili olarak mahallin en büyük mülki amirine yetki verilmekte olduğundan, el konulan eşyanın saklanması konusunda belirlenecek usul ve esaslar konusunda İçişleri Bakanlığına da görev vermek ve Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanlığa açıklık getirilmek amacıyla fıkra da değişiklik yapılmıştır.

Tasarının 20 nci maddesinin son fıkrası el konulan araçlar için, yargılama yapılmadan "Zorunlu gereken" ifadesinin kullanılması doğru olmadığı için fıkra da bu doğrultuda değişiklik yapılmış, fıkranın ikinci cümlesindeki deniz taşıtları ile ilgili düzenleme 22 nci maddeye taşınmıştır.

Tasarının 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "mülki amirin" ibaresinden sonra Cumhuriyet savcısının da yetkili kılınması amacıyla "veya Cumhuriyet savcısının" ibaresi eklenmiştir.

Tasarının 22 nci maddesinin birinci fıkrasındaki "ve/veya" ibaresi "veya" şeklinde değiştirilmiş, teminatla iade konusunda sadece gümrük idarelerine yetki verildiği gibi bir anlamaya yer verilmemesi amacıyla bu konuda mahkemelerin de yetkili olduğu belirtilmiş, (b) bendi kasko sigorta değeri yüksek olup sahibi tarafından bu teminatın yatırılmaması sebebiyle taşıt araçlarının uzun süre bağlı kalarak yıpranmasının önlenmesini ve iadede kolaylık sağlanmasını temin etmek amacıyla yeniden düzenlenmiş, 20 nci maddenin son fıkrasının ikinci cümlesinde deniz taşıt araçları için yapılan düzenleme bu maddeye ikinci fıkraya olmak üzere eklenmiş, teminatla iade edilecek eşya veya taşıma aracının gümrük idarelerinden istenmesi durumunda bunların suç delili olarak saklanıp, saklanmaması konusunda yargı organından karar alınması gerekeceğini belirtmek amacıyla maddeye üçüncü fıkraya eklenmiş, ikinci fıkraya redaksiyon yapılarak dördüncü fıkraya kabul edilmiş ve teminatla teslim edilen eşya ve taşıma araçlarının teslim edilmemesi halinde alınan teminatın Hazineye irat kaydedileceğine ilişkin son fıkraya ilave edilmiştir.

Tasarının 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki "Ancak" ve "derhal" kelimeleri ile dördüncü fıkrasındaki "veya 22 nci maddeye göre tesliminde" ibaresi gereksiz görülerek, son cümlesi ise eşyanın mahreccesi iadesinin mümkün olmaması nedeniyle yurt içine yapılacak satışlarda kambiyo ve dış ticaret mevzuatının kısıtlayıcı hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla metinden çıkarılmıştır.

Tasarının 25 inci maddesi Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 104 üncü maddesindeki genel düzenleme karşısında gereksiz görülerek metinden çıkarılmış ve madde numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

Tasarının 26 ncı maddesi 25, 27 nci maddesi 26 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 28 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle yolcularla ilgili gümrük komisyonlarının gümrük müdürü veya yetkilendireceği yardımcısının başkanlığında mahallin ticaret ve sanayi odası ile mülki amirin görevlendireceği birer temsilciden olmak üzere üç kişiden oluşacağı belirtilmiş, ikinci fıkrada yer alan "idare mahkemelerine" ibaresi itirazın sulh ceza mahkemelerine yapılmasının daha doğru olacağı düşünülerek "sulh ceza mahkemelerine" şeklinde değiştirilmiş ve 27 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasındaki "hapse çevrilip infaz edilmek" ibaresi "hapse çevrilmek ve infaz edilmek" şeklinde değiştirilmiş ve 28 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 30 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki "şahsi hak davacısı ve müdahaleci" ibaresi kanun tekniğine uygun olarak "şahsi davacı veya müdahil", son fıkradaki "kaçakçı" kelimesi "sank" şeklinde değiştirilmiş ve 29 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 31 inci maddesi 30 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 32 nci maddesinin son fıkrasındaki "ön ödeme" ibaresi yerine ön ödeme başlıklı 35 inci maddede yapılan değişiklik ve madde numaralarının kayması dikkate alınarak "34 üncü maddede göre ödeme" şeklinde düzeltilmiş, fıkradaki "ise" kelimesi gereksiz görülerek metinden çıkarılmış ve 31 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 33 üncü maddesinin "Suç tasnii ve iftira" başlığı "Suç uydurma ve iftira" şeklinde değiştirilmiş, bu değişikliğe paralel olarak birinci fıkradaki "tasnii" kelimesi "uyduranlar", ikinci fıkradaki "tasniide" kelimesi "uydurmada" şeklinde değiştirilmiş ve 32 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 34 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "tasniinden" ibaresi "uydurmadan" şeklinde değiştirilerek 33 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 35 inci maddesinin "Ön ödeme" olan başlığı nispi para cezalarında ön ödeme müessesesinin olmaması gerekçesiyle "Kamu davasının açılmaması halı" şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkranın sonunda yer alan "Bu durumda para cezası beşte bir noksanı ile tahsil edilir." cümlesi metinden çıkarılmış, ikinci fıkrada birinci fıkrada yapılan değişikliğe paralel değişiklikler yapılmış, son iki fıkradan metinden çıkarılarak kaçakçılık suçunun 16 ncı maddede sayılan kişiler tarafından veya bunların katılımı ile işlenmesi halinde bu madde hükümlerinin uygulanmayacağına ve maddenin uygulanmasına kolaylık getirmek amacıyla para cezasına esas alınacak değerın gümrük idaresince belirlenen değer olacağına ilişkin iki yeni fıkra ilave edilmiş ve 34 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 36 ncı maddesi 35, 37 nci maddesi 36, 38 inci maddesi 37 ve 39 uncu maddesi 38 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 1 inci maddesinde yer alan 1918 sayılı Kanunun adı kanun tekniğine uygun olarak metinden çıkarılmıştır.

Tasarının Geçici 2 nci maddesinde 36 ncı maddeye yapılan atıf madde numaralarının kayması nedeniyle 35 olarak düzeltilmiştir.

Tasarının Geçici 3 üncü maddesine kanun tekniğine uygun olarak 4616 sayılı Kanunun tarihi de ilave edilmiş ve "karalarına" kelimesi "kararlarına" şeklinde düzeltilmiştir.

Tasariya, haklarında 1920 sayılı Kanun hükümlerine göre soruşturma ve yargılaması devam edenler hakkında, bu Kanunun yürürlükten kaldırılması nedeniyle, 657 sayılı Kanun uyarınca işlem yapılacağına ilişkin Geçici 4 üncü madde ilave edilmiştir.

Tasarının yürürlüğe ilişkin 40 ıncı maddesinde 36 ncı maddeye yapılan atıf madde numaralarının kayması nedeniyle 35 olarak düzeltilmiş ve 39 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının yürütmeye ilişkin 41 inci maddesi 40 ıncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Köksal Toptan</i>	Halil Özyolcu	<i>Ramazan Can</i>
Zonguldak	Ağrı	Kırıkkale
	(Toplantıya katılmadı)	
Kâtip	Üye	Üye
Hasan Kara	<i>Mehmet Ziya Yergök</i>	<i>Feridun Fikret Baloğlu</i>
Kilis	Adana	Antalya
(Toplantıya katılmadı)		
Üye	Üye	Üye
Orhan Yıldız	Semiha Öyüş	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Artvin	Aydın	Çorum
(Toplantıya katılmadı)	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
Muzaffer Külcü	<i>Mahmut Durdu</i>	<i>Esat Canan</i>
Çorum	Gaziantep	Hakkâri
(Toplantıya katılmadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Recep Özel</i>	Ahmet Güryüz Ketenci	Mehmet Yılmazcan
Isparta	İstanbul	Kahramanmaraş
	(Toplantıya katılmadı)	(Toplantıya katılmadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Hakkı Köylü</i>	<i>Harun Tüfekçi</i>	<i>Kerim Özkul</i>
Kastamonu	Konya	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Muharrem Kılıç</i>	<i>İsmail Bilen</i>	<i>Orhan Eraslan</i>
Malatya	Manisa	Niğde
Üye	Üye	Üye
Ömer Kulaksız	Mehmet Nuri Saygun	<i>Bekir Bozdağ</i>
Sivas	Tekirdağ	Yozgat
(Toplantıya katılmadı)	(Toplantıya katılmadı)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE

KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı, kaçakçılık suçları ile cezalarını ve kaçakçılığın önleme, izleme, soruşturma, yargılama usul ve esaslarını belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2. - Bu Kanunda yer alan;

a) Suç: 3 üncü maddede tanımlanan kaçakçılık suçları ile bu Kanunda ceza öngörülen diğer fiilleri,

b) Teşebbüs: Kaçakçılık suçu işlemek amacıyla icra vasıtalarının hazırlanması, ancak failin kendi isteği dışında alınan engelleyici önlemler nedeniyle fiilin meydana gelmemesini,

c) Teşekkül: Kaçakçılık ile iştirak etmek amacıyla iki veya daha fazla kimsenin önceden anlaşarak birleşmelerini,

d) Gümrük mevzuatı: Gümrük idarelerince gümrük işlemleri ile ilgili olarak uygulanan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer idari düzenlemeleri,

e) Gümrük işlemi: Gümrük idarelerince, gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat gereğince yapılan işlemleri,

f) Gümrük bölgesi: Türkiye Cumhuriyeti toprakları ile karasuları, iç suları ve hava sahasını,

g) Gümrük kapısı: Gümrük bölgesine giriş, çıkış ile gümrük işlemlerinin yapıldığı, 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca ilan edilen yerleri,

h) Gümrük yolu: Gümrük bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile bu bölgenin içinde yer alan gümrük kapıları arasında izlenmesi zorunlu olan yolları,

ı) Eşya: Her türlü madde, ürün ve değeri,

j) Gümrük vergileri: Gümrük idaresi veya başka idarelerce, eşyanın ithali veya ihracına bağlı olarak uygulanan vergiler ile diğer mali yükümlülükleri,

ADALET KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE

KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1.- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 2.- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

k) FOB kıymet: Eşya için fiilen ödenen veya ödenecek veya ödenebilecek bedeli,

l) CIF kıymet: FOB kıymet üzerine Türkiye'deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin ilavesi ile oluşan kıymeti,

m) Gümrüklenmiş değer: İthal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını,

n) Memur: Türk Ceza Kanununun 279 uncu maddesi ile Askeri Ceza Kanununun 13 üncü maddesinde sayılan kişileri,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Suç Teşkil Eden Fiiller

Kaçakçılık fiilleri

MADDE 3. - Aşağıda yazılı fiilleri işlemek kaçakçılıktır:

a) 1. Herhangi bir eşyayı belirlenen gümrük kapılarından geçirmeksizin Türkiye'ye ithal veya buna teşebbüs etmek.

2. Herhangi bir eşyayı gümrük işlemine tabi tutmaksızın Türkiye'ye ithal veya buna teşebbüs etmek.

3. Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakmak veya buna teşebbüs etmek.

4. Yukarıdaki alt bentlerde belirtilen eşyayı bilerek; taşımak, satmak, satın almak, saklamak, satışa arz etmek ya da alınıp satılmasına aracılık etmek.

b) Kanunlara veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma veya sözleşmelere göre ithali veya ihracı yasak olan herhangi bir eşyayı ithal veya ihraç etmek veya bunlara teşebbüs etmek, ithali yasak eşyayı bulundurmamak, satmak, satın almak, saklamak, satışa arz etmek, alınıp satılmasına aracılık etmek veya bilerek taşımak.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Suç Teşkil Eden Fiiller

Kaçakçılık fiilleri

MADDE 3.- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Gerçeğe aykırı belge ile gümrük idaresini yanıltarak, vergilerini hiç ödememek veya eksik ödemek, vergileri ödenmeksizin ödenmiş veya işlemleri yaptırılmış gibi göstermek, vergiye tabi olduğu halde muafiyete tabiymiş gibi göstermek suretiyle eşya ithal veya ithale teşebbüs etmek.

d) 1. İthalî; lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı gerçeğe aykırı her türlü beyanname ve belge ile gümrük idaresini yanıltarak işlemi yaptırmak suretiyle ithal etmek veya bunlara teşebbüs etmek.

2. İthalî, insan sağlığı ve güvenliği, hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı, çevrenin korunması, tüketicinin doğru bilgilendirilmesi ve ticari kalite yönlerinden standardizasyon kontrolüne tabi olan eşyayı, standarda uygun olmadığı halde gerçeğe aykırı her türlü beyanname ve belge ile gümrük idaresini yanıltarak standarda uygun ya da standart dışı göstermek suretiyle ithal etmek.

e) Özel kanunları gereğince belirli işler için vergiden tamamen veya kısmen muaf olarak ithal olunan eşyayı ithal amacı dışında kullanmak veya satmak veya bilerek satın almak.

f) Herhangi bir işlem veya amaç için belli şartlarla Türkiye'ye geçici olarak ithal olunan eşyayı her türlü beyanname veya belge düzenlemek suretiyle gümrük bölgesinden çıkarmadığı halde çıkarmış gibi göstermek, belirtilen şekilde geçici olarak ithal olunan eşyayı satmak veya bilerek satın almak.

g) Gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ithal edilen veya bunun kullanılmasında sonucu elde olunan eşyayı gerçeğe aykırı her türlü beyanname veya belge düzenlemek suretiyle serbest dolaşıma sokmak veya buna teşebbüs etmek.

h) Antrepo veya geçici depolama yerlerindeki eşyayı gümrük idaresinin izni olmadan kısmen veya tamamen çıkarmak veya değiştirmek.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ı) 1. İhraç eşyasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktarı veya cinsinde yüzde ondan fazla farklılık çıkması.

2. İhraç eşyası için gerçeğe aykırı belge ibrazı suretiyle ihracat vergilerini ödememek veya eksik ödemek veya Devletçe uygulanan teşvik veya sübvansiyonlardan veya parasal iadelerden yararlanmak şeklinde haksız menfaat temin etmek.

3. İhracı lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı, belirlenen kayıt ve koşullara uymaksızın veya gerçeğe aykırı her türlü beyanname ve belge ibrazı ile gümrüğü yanıltarak işlemini yaptırmak suretiyle ihraç etmek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Genel ceza hükümleri

MADDE 4. - Bu Kanunun;

a) 3 üncü maddesinin (a) bendinin;

1- (1) numaralı alt bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezasına ve eşyanın gümrüklenmiş değerinin altı katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

2- (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında eşyanın gümrüklenmiş değerinin altı katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

b) 3 üncü maddesinin (b) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde giriş eşyasında CIF kıymetinin, çıkış eşyasında FOB kıymetinin on katından az olmamak üzere ağır para cezasına ve fail hakkında iki seneden altı seneye kadar ağır hapis cezasına hükmolunur.

c) 3 üncü maddesinin (c) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde hiç alınmamış ya da eksik alınmış vergilerin yirmi katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

d) 3 üncü maddesinin (d) bendinde belirtilen fiilleri işleyenler eşyanın gümrüklenmiş değerinin altı katından az olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Genel ceza hükümleri

MADDE 4.- Bu Kanunun;

a) 3 üncü maddesinin (a) bendinin;

1- (1) numaralı alt bendinde belirtilen fiili işleyenler hakkında eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katından az altı katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına, eşyanın değeri fahişse bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına ve eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katından az, altı katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

2- (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katından az, altı katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

b) 3 üncü maddesinin (b) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde giriş eşyasında CIF kıymetinin, çıkış eşyasında FOB kıymetinin beş katından az, on katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına ve fail hakkında iki seneden altı seneye kadar ağır hapis cezasına hükmolunur.

c) 3 üncü maddesinin (c) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde hiç alınmamış ya da eksik alınmış vergilerin on katından az, yirmi katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

e) 3 üncü maddesinin (e) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde hiç alınmamış veya eksik alınmış vergilerin yasal faizi ile birlikte on-dört katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

f) 3 üncü maddesinin (f) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde eşyanın gümrüklenmiş değerinin altı katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

g) 3 üncü maddesinin (g) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

h) 3 üncü maddesinin (h) bendinde belirtilen fiillerin işlenmesi halinde gümrüklenmiş değerinin dört katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur. Antrepo veya geçici depolama yerlerinden gümrüğün izni olmaksızın çıkarılan eşyanın ithali lisansa, şarta veya izne, kısıntıya, standardizasyon kontrolüne veyahut belli kuruluşların vereceği uygunluk ve yeterlilik belgesine tabi olması halinde bu maddenin (d) bendi hükümleri uygulanır.

ı) 3 üncü maddesinin (ı) bendinin;

1- (1) numaralı alt bendinde belirtilen fiillerin işlenmesi halinde miktarı veya cinsi farklı çıkan eşyanın beyan edilen FOB kıymetinin üçte ikisi oranında para cezası verilir.

2- (2) numaralı alt bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında, eşyanın beyan edilen FOB kıymetinin on katından az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

3- (3) numaralı alt bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında, beyan edilen FOB kıymetinin üçte ikisinden az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

3 üncü maddenin (ı) bendinde sayılan suçların aracılı ihracat suretiyle işlenmesi halinde, bu fiillere ilişkin müeyyideler imalatçı ve/veya tedarikçi ihracatçıları hakkında da uygulanır.

Bu Kanunda öngörülen suçların işlendiği tarihte, suça konu eşyanın girişte gümrüklen-

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) 3 üncü maddesinin (d) bendinin (1) numaralı alt bendindeki fiilleri işleyenler eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katından az, altı katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına, (2) numaralı alt bendinde belirlenen fiilleri işleyenler eşyanın gümrüklenmiş değerinin on katından az, yirmi katından fazla olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılır.

e) 3 üncü maddesinin (e) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde hiç alınmamış veya eksik alınmış vergilerin yasal faizi ile birlikte yedi katından az, on dört katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

f) 3 üncü maddesinin (f) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katından az, altı katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

g) 3 üncü maddesinin (g) bendindeki fiillerin işlenmesi halinde eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katından az, dört katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

h) 3 üncü maddesinin (h) bendinde belirtilen fiillerin işlenmesi halinde gümrüklenmiş değerinin iki katından az, dört katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur. Antrepo veya geçici depolama yerlerinden gümrüğün izni olmaksızın çıkarılan eşyanın ithali lisansa, şarta veya izne, kısıntıya, standardizasyon kontrolüne veyahut belli kuruluşların vereceği uygunluk ve yeterlilik belgesine tabi olması halinde bu maddenin (d) bendi hükümleri uygulanır.

ı) 3 üncü maddesinin (ı) bendinin;

1- (1) numaralı alt bendinde belirtilen fiillerin işlenmesi halinde miktarı veya cinsi farklı çıkan eşyanın beyan edilen FOB kıymetinin üçte biri oranında para cezası verilir.

2- (2) numaralı alt bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında, eşyanın beyan edilen FOB kıymetinin beş katından az, on katından fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

miş değeri, çıkışta FOB değeri pek fahişse fiile ilişkin olan ceza yarısına kadar artırılır, hafif ise yarısına, pek hafif ise üçte birine kadar indirilir. Eğer fail bu Kanunda yazılı suçlardan mükerrir ise cezası indirilmez.

3 üncü maddenin (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan suçlara konu eşyanın ayrıca zoralımına da hükmolunur. Bu Kanunda zoralımı öngörülen eşyanın zoralımının yapılamaması halinde ayrıca eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar daha para cezasına hükmedilir.

Bu Kanunun ceza hükümlerinin uygulanmasında serbest bölgeler ve özel mevzuatı gereği bu nitelikte kabul edilen yerler yurt dışı sayılır.

Teşekkül halinde ve toplu kaçakçılık

MADDE 5. - Bu Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla teşekkül oluşturanlar veya teşekkülü yönetenler hakkında iki yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin teşekkül halinde işlenmesi durumunda birinci fıkrada belirtilen cezaya ilaveten ilgili maddelerdeki cezalar iki kat artırılarak uygulanır.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin iki veya daha fazla kişi tarafından teşekkül oluşturmaksızın toplu olarak işlenmesi durumunda ilgili maddelerdeki cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

3- (3) numaralı alt bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında, beyan edilen FOB kıymetinin üçte birinden az, üçte ikisinden fazla olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

3 üncü maddenin (1) bendinde sayılan suçların aracılı ihracat suretiyle işlenmesi halinde, bu fiillere ilişkin müeyyideler imalatçı veya tedarikçi ihracatçılar hakkında uygulanır. Ayrıca bu konudaki nezaret görevini yerine getirmeyen ihracatçılara asıl faile hükmolunacak cezanın yüzde onu oranında ağır para cezası uygulanır.

Bu Kanunda öngörülen suçların işlendiği tarihte, suçta konu eşyanın girişte gümrüklenmiş değeri, çıkışta FOB değeri pek fahişse fiile ilişkin olan ceza yarısına kadar artırılır, hafif ise yarısına, pek hafif ise üçte birine kadar indirilir. Eğer fail bu Kanunda yazılı suçlardan mükerrir ise cezası indirilmez.

3 üncü maddenin (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan suçlara konu eşyanın ayrıca zoralımına da hükmolunur. Bu Kanunda zoralımı öngörülen eşyanın zoralımının yapılamaması halinde ayrıca eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar daha para cezasına hükmedilir.

Bu Kanunun ceza hükümlerinin uygulanmasında serbest bölgeler ve özel mevzuatı gereği bu nitelikte kabul edilen yerler yurt dışı sayılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

Teşekkül halinde ve toplu kaçakçılık

MADDE 5.- Bu Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla teşekkül oluşturanlar veya teşekkülü yönetenler hakkında iki yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin teşekkül halinde işlenmesi durumunda birinci fıkrada belirtilen cezaya ilaveten ilgili maddelerdeki cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin iki veya daha fazla kişi tarafından teşekkül oluşturmaksızın toplu olarak işlenmesi durumunda ilgili maddelerdeki cezalar yarısı kadar artırılarak uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık

MADDE 6. - Bu Kanunun suç saydığı fiillerin Devletin siyasi, mali, iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak veya çevre ya da toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fail hakkında ilgili maddelerde yazılı para cezalarına ilaveten on yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına hükmolunur.

Ceza ehliyeti olmayanları kullanma

MADDE 7. - Ceza ehliyeti olmayanları kaçakçılık suçlarında kullananlar hakkında, söz konusu fiillere ilişkin cezalar bir kat artırılmak suretiyle uygulanır.

Mesleğin verdiği kolaylıktan yararlanma

MADDE 8. - Meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu Kanunda suç sayılan fiilleri işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen ağır para cezaları ile üst sınırı geçmemek üzere hürriyeti bağlayıcı cezaya yarısı miktarında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılık suçlarının, memurlar tarafından işlenmesi durumunda ilgili maddelerde yazılı olan cezalar yarısı oranında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılığa müsamaha

MADDE 9. - Mensuplarının, 3 üncü maddede sayılan suçları işlemelerinden haberdar olduğu halde buna müsamaha eden taşıma kuruluş ve şirketlerinin sorumluları hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezası miktarında ağır para cezası verilir.

3 üncü maddenin (h) bendindeki suçların işlenmesi halinde, geçici depolama yerleri veya genel antrepo işleticileri hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezası miktarında ağır para cezası verilir.

Pişmanlık

MADDE 10. - Bu Kanunda yazılı kaçakçılık suçlarından herhangi birine katılmış kişi,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık

MADDE 6.- Bu Kanunun suç saydığı fiillerin Devletin siyasi, mali, iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak veya çevre ya da toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fail hakkında ilgili maddelerde yazılı para cezalarına ilaveten on yıldan az yirmi yıldan fazla olmamak üzere ağır hapis cezasına hükmolunur.

Ceza ehliyeti olmayanları kullanma

MADDE 7.- Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mesleğin verdiği kolaylıktan yararlanma

MADDE 8.- Meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu Kanunda suç sayılan fiilleri kendi namına işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen ağır para cezaları ile üst sınırı geçmemek üzere hürriyeti bağlayıcı cezaya yarısı miktarında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılık suçlarının, memurlar tarafından işlenmesi durumunda ilgili maddelerde yazılı olan cezalar yarısı oranında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılığa müsamaha

MADDE 9.- Mensuplarının, 3 üncü maddede sayılan suçları işlemelerinden haberdar olduğu halde buna müsamaha eden taşıma kuruluş ve şirketlerinin sorumluları hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.

3 üncü maddenin (h) bendindeki suçların işlenmesi halinde, geçici depolama yerleri veya genel antrepo işleticileri hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.

Pişmanlık

MADDE 10.- Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

haber alınmadan evvel suçu, faillerini ve eşyanın saklanmış veya satılmış olduğu yerleri kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü memurlara haber verirse fiiline karşılık gelen cezadan kurtulur ve muhbir ikramiyesini hak eder. Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden suç ortaklarının cezası yarıya indirilir.

Suç konusu fiili planlayanlar, düzenleyenler veya yönetenler, birinci fıkrada belirtilen ikramiyeye ilişkin hükümden yararlanamaz.

Kaçakçılığa yardım

MADDE 11. - Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını bilerek yardım edenler hakkında asıl suçlulara verilecek cezanın yarısına hükümlenir. Bu fiillere yardım eden memur ise asıl fail gibi cezalandırılır.

Sahte belge düzenleme

MADDE 12. - Gümrük idarelerinde işlem görmediği halde işlem görmüş gibi herhangi bir belge veya beyanname düzenleyenler veya bu suçları bilişim yoluyla işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun evrakta sahtekarlık ve bilişim alanındaki suçlarla ilgili hükümlerinde belirtilen cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Gümrük idarelerinin mühür ve damgalarını değiştirerek veya çalarak veya sahte veya çalınmışlarını tedarik ederek kullananlar hakkında Türk Ceza Kanununda belirtilen cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Yolcular tarafından işlenen suçlar

MADDE 13. - Yolcuların, gümrük mevzuatına göre zafî ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde veya eşyası arasında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi zafî eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın vergisine ek olarak bir kat para cezası uygulanır ve eşya sahibine teslim edilir.

Yolcuların yanlarında veya kaplarında bulunan ve yukarıdaki fıkra dışında kalan

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kaçakçılığa yardım

MADDE 11.- Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Sahte belge düzenleme

MADDE 12.- Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yolcular tarafından işlenen suçlar

MADDE 13.- Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

mahiyet ve miktarda olan eşya ile gümrükten kaçırılmak amacıyla yönelik olarak saklanmış veya gizlenmiş halde bulunan eşyaya ilişkin vergiler tahsil olunmakla birlikte eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar da para cezası alınarak eşya, sahibine teslim edilir.

Yolcuların beraberinde getirilen ticari mahiyet ve miktarda olan eşya için ithali lisan- sa, şarta veya izne, kısıntıya, standardizasyon kontrolüne veyahut belli kuruluşların vereceği uygunluk ve yeterlilik belgesine tabi olan eşya hakkında 4 üncü maddenin (d) bendi hükümleri uygulanır.

Türkiye'ye giren veya Türkiye'den çıkan yolcuların üzerlerinde veya eşyaları arasında yasak eşya bulunması halinde 4 üncü maddenin (b) bendinde belirtilen cezalar uygulanır.

Deniz taşıtları

MADDE 14. - Yabancı ülkelerden geldiği halde geçerli neden olmaksızın belgelerinin gösterdiği rota dışında Türkiye karasularında rastlanan gayri safi iki yüz tonilato hacminden aşağı taşıtların yüküne el konulur. Yükü bulunmadığı halde, yükü olmadığını veya başka bir limana çıkarıldığını veya avarya olduğunu kanıtlayamayan gemi kaptan veya acentesine tonilato başına elli milyon lira para cezası uygulanır.

Gümrük bölgesinde gümrük idaresi bulunmayan yerlere geçerli neden olmaksızın izinsiz yanan veya diğer taşıtlarla temas eden deniz taşıtları içinde bulunan yükleme veya taşıma belgelerinde kayıtlı yasak eşyaya el konularak tasfiyeye tabi tutulur.

Gümrük bölgesindeki deniz taşıtlarının yükleme veya taşıma belgelerinde yazılı olmayan ve bulunduğu yerden aranarak çıkarılan eşyaya el konularak tasfiyeye tabi tutulur ve eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı para cezası uygulanır.

Yasak eşyanın iadesi

MADDE 15. - Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, yükleme veya taşıma belgelerinde

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Deniz taşıtları

MADDE 14.- Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yasak eşyanın iadesi

MADDE 15.- Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

belirtilerek gümrüğe getirilirse sağlam teminat altında geldiği yere veya diğer bir yabancı yere iade ve sevk olunur.

Yükleme veya taşıma belgelerinde yer almayan yasak eşya, varış liman veya istasyonuna gelmesinden hemen sonra kaptan veya acentesi veya demiryolu idaresi tarafından gümrüğe bildirilip ve hatta teslim edilmiş olsa bile zorralımına karar verilmekle birlikte taşıyanlar hakkında 4 üncü maddenin (b) bendi uygulanır. Toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin zorralımına karar verilmeyip, geldiği yere sevk olunur ve verilecek cezaya eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar ağır para cezası ilave edilir.

Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda dökme halinde gelen eşya için ton başına bir milyar liradan; ambalajlı gelmesi halinde kap başına elli milyon liradan az olmamak üzere ağır para cezasına hükmolunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Usul Hükümleri

Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar

MADDE 16. - Mülki amirler, gümrük ve gümrük muhafaza amir ve memurları, Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel bu Kanunun suç saydığı fiilleri önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlüdür ve kaçakçılık olayını öğrendikleri veya haber aldıkları veya rastladıkları andan itibaren bu Kanunun kendilerine yüklediği görevleri hemen yerine getirmeye mecburdur.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanuni görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülki amirine bilgi verirler.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Usul Hükümleri

Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar

MADDE 16.- Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz karşılanmak zorundadır.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yer alan hükümler uygulanır.

Kaçakçılık olaylarını ihbar edenlerin kimlikleri, izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça açıklanamaz.

Aramalar

MADDE 17. - 16 ncı maddede sayılanlar bu Kanuna göre aramalara da yetkilidir.

Kaçak eşya, her türlü silah, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğu şüphe edilen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlarda arama yapılır.

Özel konut ve eklentilerinde, ticarethane, işyeri, eğlence ve benzeri yerler ile eklentilerinde arama yapılması ve buralardaki eşyaya el konulması bu Kanunda öngörülen suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla usulüne göre verilmiş hâkim kararı; bu sebebe bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise o yerin en büyük mülki amirinin yazılı emri ile yapılır. Mülki amirin verdiği yazılı emir yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını en geç kırk sekiz saat içinde açıklar, aksi halde el koyma kendiliğinden kalkar.

Arama sırasında kaçakçılık suçunun işlendiğini gösteren veya suçun kanıtlanmasına yarayacak olan belgeler bulunursa, sahibinin veya mümeyyiz akrabalarının, bunlar da bulunmadığı takdirde mahalde bulunan iki kişinin huzurunda mühürlenir ve aramayı yapan kişilerce alınarak tutanakla birlikte soruşturmayı yapanlara verilir.

Bu belgelerden suçun işlendiğini gösterenlerle suçun kanıtlanmasına yarayanlar ayrılarak soruşturma belgeleriyle birlikte Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir. Diğerleri imza karşılığında hemen iade edilir. El koyma işlemine karşı ilgililerce Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre itiraz olunabilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Aramalar

MADDE 17.- 16 ncı maddede sayılanlar bu Kanuna göre aramalara da yetkilidir.

Kaçak eşya, her türlü silah, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğu şüphe edilen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlarda arama yapılır.

Ticarethane, işyeri, eğlence ve benzeri yerler ile eklentilerinde arama yapılması ve buralardaki eşyaya el konulması bu Kanunda öngörülen suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla usulüne göre verilmiş hâkim kararı; bu sebebe bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise o yerin en büyük mülki amirinin veya Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılır. Mülki amirin veya Cumhuriyet savcısının verdiği yazılı emir yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını en geç kırk sekiz saat içinde açıklar, aksi halde el koyma kendiliğinden kalkar. Ancak, özel konut ve eklentilerinde hâkim kararı olmadıkça arama yapılamaz.

Arama sırasında kaçakçılık suçunun işlendiğini gösteren veya suçun kanıtlanmasına yarayacak olan belgeler bulunursa, sahibinin veya mümeyyiz akrabalarının, bunlar da bulunmadığı takdirde mahalde bulunan iki kişinin huzurunda mühürlenir ve aramayı yapan kişilerce alınarak tutanakla birlikte soruşturmayı yapanlara verilir.

Bu belgelerden suçun işlendiğini gösterenlerle suçun kanıtlanmasına yarayanlar ayrılarak soruşturma belgeleriyle birlikte Cumhuriyet

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkulanan kişiler gümrük kontrolü amacıyla görevlilerce aranabilir.

Hâkim veya Cumhuriyet savcılarını bunların emirlerini yerine getirmekle görevli kolluk güçleri hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunundaki yetkiler saklıdır.

Kaçak arama işlerinde Kanuna aykırı hareket edenler hakkında Türk Ceza Kanununun 194 üncü maddesi uygulanır.

Gümrük bölgesinde, Devletin genel güvenliğini ilgilendiren silah, mühimmat, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili organizasyonu yurt içinde ve yurt dışında bulunma ihtimali olan diğer kaçakçılık olaylarının ihbar ve vukuunda; gümrük ve gümrük muhafaza teşkilatlarınca kaçakçılığın men ve takibi ile olay bölgesinden sorumlu güvenlik kuvvetine haber verilir, müşterek operasyon yapılarak diğer güvenlik kuruluşlarına da neticeden bilgi verilir.

Silah kullanma yetkisi

MADDE 18. - Gümrük bölgesine 4458 sayılı Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek yasaktır.

Bu yerlerde rastlanacak kişi ve her nevi taşıma araçları yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır.

"Dur" uyarısına uymayan kişiler için önce havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir. Bu uyarıya da uyulmaz ise görevli memurlar durmaya zorlayacak şekilde silah kullanmaya yetkilidir. Ancak, silahla karşılığa yeltenilmesi veya meşru müdafaa durumuna düşülmesi hallerinde yetkili memurlar doğrudan hedefe ateş

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Başsavcılığına gönderilir. Diğerleri imza karşılığında hemen iade edilir. El koyma işlemine karşı ilgililerce Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre itiraz olunabilir.

Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkulanan kişiler gümrük kontrolü amacıyla gümrük görevlilerince aranabilir.

Hâkim veya Cumhuriyet savcılarını bunların emirlerini yerine getirmekle görevli kolluk güçleri hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunundaki yetkiler saklıdır.

Kaçak eşya arama işlerinde Kanuna aykırı hareket edenler hakkında Türk Ceza Kanunu hükümleri uygulanır.

Gümrük bölgesinde, Devletin genel güvenliğini ilgilendiren silah, mühimmat, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili organizasyonu yurt içinde ve yurt dışında bulunma ihtimali olan diğer kaçakçılık olaylarının ihbar ve vukuunda; gümrük ve gümrük muhafaza teşkilatlarınca kaçakçılığın men ve takibi ile olay bölgesinden sorumlu güvenlik kuvvetine haber verilir, müşterek operasyon yapılarak diğer güvenlik kuruluşlarına da neticeden bilgi verilir.

Silah kullanma yetkisi

MADDE 18.- Gümrük bölgesine 4458 sayılı Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek yasaktır.

Bu yerlerde rastlanacak kişi ve her nevi taşıma araçları yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır.

"Dur" uyarısına uymayan kişiler için önce havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir. Bu uyarıya da uyulmaz ise görevli memurlar durmaya zorlayacak şekilde silah kullanmaya yetkilidir. Ancak, silahla karşılığa yeltenilmesi veya meşru müdafaa durumuna düşülmesi hallerinde yetkili memurlar doğrudan hedefe ateş

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

edebilir. Memurların silah kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması halinde, bağlı bulunduğu kurum tarafından avukat sağlanır ve avukatlık ücreti kurumlarınca karşılanır.

Demiryolu araçlarına ilişkin işlemler istasyonlardaki beklemeleri sırasında uygulanır.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturma yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki iç sularda her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle durması ihtar olunur. Bu ihtara uymayan deniz araçlarına uyarı mahiyetinde ateş edilir. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyaya El Konulması ve Teslimine İlişkin Usul ve Esaslar

Eşyaya el konulması

MADDE 19. - Bu Kanunda zoralımı öngörülen kaçak eşyaya derhal el konulur ve en yakın gümrük idaresine veya gümrük idaresince izin verilen yerlere miktarını ve cins, marka, tip, model, seri numarası gibi eşyanın ayırıcı özelliklerini gösterir bir tutanakla teslim edilir.

Eşyanın miktar bakımından fazla olması veya saklanması özel tesis ve tertibatı gerektirmesi hallerinde eşya özelliklerine göre doğrudan ilgili idarelere, bunun mümkün olmaması halinde Gümrük Müsteşarlığı ile Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünce belirlenecek usul ve esaslara göre mahallin en büyük mülki amirinin uygun göreceği bir yere konulur.

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıt

MADDE 20. - Bu Kanunda zoralımı öngörülen kaçak eşya taşımada bilerek kullanılan veya kullanılmaya teşebbüs edilen her türlü taşıma aracının;

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

edebilir. Memurların silah kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması halinde, bağlı bulunduğu kurum tarafından avukat sağlanır ve avukatlık ücreti kurumlarınca karşılanır.

Demiryolu araçlarına ilişkin işlemler istasyonlardaki beklemeleri sırasında uygulanır.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturma yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle durması ihtar olunur. Bu ihtara uymayan deniz araçlarına uyarı mahiyetinde ateş edilir. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyaya El Konulması ve Teslimine İlişkin Usul ve Esaslar

Eşyaya el konulması

MADDE 19.- Bu Kanunda zoralımı öngörülen kaçak eşyaya derhal el konulur ve en yakın gümrük idaresine veya gümrük idaresince izin verilen yerlere miktarını ve cins, marka, tip, model, seri numarası gibi eşyanın ayırıcı özelliklerini gösterir bir tutanakla teslim edilir.

Eşyanın miktar bakımından fazla olması veya saklanması özel tesis ve tertibatı gerektirmesi hallerinde eşya özelliklerine göre doğrudan ilgili idarelere, bunun mümkün olmaması halinde İçişleri Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ile Maliye Bakanlığı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünce belirlenecek usul ve esaslara göre mahallin en büyük mülki amirinin uygun göreceği bir yere konulur.

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıt

MADDE 20.- Bu Kanunda zoralımı öngörülen kaçak eşya taşımada bilerek kullanılan veya kullanılmaya teşebbüs edilen her türlü taşıma aracının;

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

a) Kaçak eşyanın, suçun işlenmesini kolaylaştıracak veya fiilin ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde özel olarak hazırlanmış gizli teribat içerisinde saklanmış veya taşınmış olması,

b) Kaçak eşyanın, taşıma aracı yüküne göre miktar veya hacim bakımından tamamını veya ağırlıklı bölümünü oluşturması veya eşyanın o taşıma aracıyla taşınmayı gerekli kılacak olması,

c) Taşıma aracındaki kaçak eşyanın, Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den çıkması yasak veya toplum veya çevre sağlığı açısından zararlı maddelerden olması,

Hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda zoralımına hükmolunur.

Zoralımı gereken taşıma araçlarına soruşturma sırasında el konularak, en yakın gümrük idaresine teslim edilir. Zoralımı gereken deniz taşıtları, gümrüklenmiş değeri kadar teminatla sahibine; sahibince teslim alınmadığı takdirde derhal tasfiye edilmek üzere en yakın liman başkanlığına teslim edilir.

Tutanaklar

MADDE 21. - Kaçakçılık suçlarının izlenmesine ilişkin tutanakların;

a) Tarih, yer, düzenleyenlerin unvan ve isimleri, hâkim kararının tarih ve sayısı ile mülki amirin yazılı emri ile yapılması durumunda emrin tarih ve sayısını,

b) Olay ve kanıtlarını, suç konusu eşya ve taşıma araçlarının ayrıntılı olarak türü, kapsamı, miktar ve nitelikleri ile nerede ve ne suretle el konulduklarını,

c) Zanlının kimlik, iş ve ikamet yeri ile ifadesini,

Kapsaması ve düzenleyen memur ile zanlının ve varsa hariçten hazır bulunan iki kişi tarafından imza edilmesi gereklidir.

Bu koşulları bütünü ile taşıyan ve 16 ncı maddede yazılı memurlar tarafından düzenlenen tutanaklar aksi kanıtlarıncaya kadar geçerlidir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Kaçak eşyanın, suçun işlenmesini kolaylaştıracak veya fiilin ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde özel olarak hazırlanmış gizli teribat içerisinde saklanmış veya taşınmış olması,

b) Kaçak eşyanın, taşıma aracı yüküne göre miktar veya hacim bakımından tamamını veya ağırlıklı bölümünü oluşturması veya eşyanın o taşıma aracıyla taşınmayı gerekli kılacak olması,

c) Taşıma aracındaki kaçak eşyanın, Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den çıkması yasak veya toplum veya çevre sağlığı açısından zararlı maddelerden olması,

Hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda zoralımına hükmolunur.

Elkonulan taşıma araçları soruşturma sırasında en yakın gümrük idaresine teslim edilir.

Tutanaklar

MADDE 21.- Kaçakçılık suçlarının izlenmesine ilişkin tutanakların;

a) Tarih, yer, düzenleyenlerin unvan ve isimleri, hâkim kararının tarih ve sayısı ile mülki amirin veya Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılması durumunda emrin tarih ve sayısını,

b) Olay ve kanıtlarını, suç konusu eşya ve taşıma araçlarının ayrıntılı olarak türü, kapsamı, miktar ve nitelikleri ile nerede ve ne suretle el konulduklarını,

c) Zanlının kimlik, iş ve ikamet yeri ile ifadesini,

Kapsaması ve düzenleyen memur ile zanlının ve varsa hariçten hazır bulunan iki kişi tarafından imza edilmesi gereklidir.

Bu koşulları bütünü ile taşıyan ve 16 ncı maddede yazılı memurlar tarafından düzenlenen tutanaklar aksi kanıtlarıncaya kadar geçerlidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Teminatla iade

MADDE 22. - Kaçak zannı ile tutulan ve ithal veya ihracı kanun veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası andlaşma ve sözleşmelerle yasaklanmamış olan eşyanın ve/veya bunların taşınmasında kullanılan araçların sahip veya taşıyıcıları, eşya veya araca el konulmasından itibaren 23 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içinde gümrük idaresince belirlenecek:

a) Giriş kaçağı eşya ile her türlü kaçak eşyanın taşınmasında kullanılan yabancı aracın gümrüklenmiş değerine,

b) Her türlü kaçak eşyanın taşınmasında kullanılan serbest dolaşımdaki kara taşıt araçlarının kasko sigortasına esas alınacak değerine, diğer taşıt araçlarının değerine,

c) Çıkış kaçağı eşyanın FOB değerine,

Eşit tutarda teminat göstermesinden sonra, eşya ve aracın teslimini gümrük idarelerinden isteyebilirler.

Özel olarak kaçak eşya taşınmasında kullanılmak üzere gizli tertibatla donatılmış araçların masrafı ilgisine ait olmak üzere özel tertibatları sökülmezsizin teslimine karar verilmez.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Teminatla iade

MADDE 22.- Kaçak zannı ile tutulan ve ithal veya ihracı kanun veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası andlaşma ve sözleşmelerle yasaklanmamış olan eşyanın veya bunların taşınmasında kullanılan araçların sahip veya taşıyıcıları, eşya veya araca el konulmasından itibaren 23 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içinde gümrük idaresi veya mahkemelerce belirlenecek:

a) Giriş kaçağı eşya ile her türlü kaçak eşyanın taşınmasında kullanılan yabancı aracın gümrüklenmiş değerine,

b) Her türlü kaçak eşyanın taşınmasında kullanılan serbest dolaşımdaki kara taşıt araçlarının trafik kaydına tedbir konulmak suretiyle kasko değerinin yarısına, diğer taşıt araçlarının değerine,

c) Çıkış kaçağı eşyanın FOB değerine,

Eşit tutarda teminat göstermesinden sonra, eşya ve aracın teslimini gümrük idarelerinden veya mahkemelerden isteyebilirler.

Elkonulan deniz taşıt araçları gümrüklenmiş değeri kadar teminatla sahibine, sahibince teslim alınmadığı veya liman ücreti ve muhafaza giderleri sahiplerince ya da donatanlarınca karşılanmadığı takdirde derhal tasfiye edilmek üzere en yakın liman başkanlığına teslim edilir.

Teminatla iade istemi gümrük idaresine yapılmış ise gümrük idaresince, eşya veya taşıma araçlarına ilişkin kamu davası açılmış olması halinde ilgili mahkemeden, açılmamış olması halinde Cumhuriyet savcılığında suç delili olarak saklanması gerek bulunmadığına dair karar verilmesi istenir.

Özel olarak kaçak eşya taşınmasında kullanılmak üzere gizli tertibatla donatılmış araçların özel tertibatları masrafı ilgisine ait olmak üzere sökülmeden teslimine karar verilmez.

Teminatla sahiplerine teslim edilen eşya veya taşıma araçlarının müsaderesine karar verilmesi halinde, eşya veya taşınmaz araçların iadesi istenir. İadesinin sağlanamaması durumunda alınan teminat hazineye irat kaydedilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Tasfiye

MADDE 23. - Bu Kanuna göre teslim alınan eşya veya taşıma aracı, bunlara ilişkin zoralım kararı kesinleştikten sonra Gümrük Kanunu hükümlerine göre tasfiye idaresince tasfiyeye tabi tutulur.

Ancak, eşya veya taşıma araçlarının sahip ve taşıyıcıları hakkında kamu davası açılan ve açıldığı tarihten itibaren bir yıl içinde ceza yargılaması kesin hükme bağlanmamış olanlar ile çabuk bozulma veya telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı veya külfetli olan eşya veya taşıma araçları, el konulmalarından sonra Gümrük Kanunu hükümlerine göre derhal tasfiyeye tabi tutulur. Bunlardan satılarak tasfiye edilenlerin satış bedeli emanet hesabına alınır. Yargılamanın, tasfiye edilen eşya veya taşıma araçlarının sahip veya taşıyıcısının lehine sonuçlanması halinde satış bedeli, satış tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için yasal temerrüt faizi oranında hesaplanan faiz de ilave edilerek hak sahibine ödenir.

Eşyanın, yargılama sonucunda iadesine veya gümrük komisyonlarınca sahibine teslimine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

Zoralımı kesinleşmemiş eşya veya taşıma araçlarının yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre tasfiyesinde veya 22 nci maddeye göre tesliminde, eşya veya taşıma araçlarına ilişkin kamu davası açılmış olması halinde ilgili mahkemece, açılmamış olması halinde ise Cumhuriyet savcılığınca suç delili olarak saklanmasına gerek bulunmadığına dair karar verilmesi istenir. Çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan eşyada üç gün, saklanması masraflı ve külfetli olan eşyada ise on beş gün içinde karar verilerek idareye tebliğ edilmemesi halinde numune alınmasının mümkün olduğu durumlarda numune alınarak, mümkün olmaması halinde idarece tespiti yapılarak tasfiyeye tabi tutulur. Eşyanın mahrece iadesinin mümkün olmaması nedeniyle yurt içine yapılacak satışlarda kambiyo ve dış ticaret mevzuatının kısıtlayıcı hükümleri uygulanmaz.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Tasfiye

MADDE 23.- Bu Kanuna göre teslim alınan eşya veya taşıma aracı, bunlara ilişkin zoralım kararı kesinleştikten sonra Gümrük Kanunu hükümlerine göre tasfiye idaresince tasfiyeye tabi tutulur.

Eşya veya taşıma araçlarının sahip ve taşıyıcıları hakkında kamu davası açılan ve açıldığı tarihten itibaren bir yıl içinde ceza yargılaması kesin hükme bağlanmamış olanlar ile çabuk bozulma veya telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı veya külfetli olan eşya veya taşıma araçları, el konulmalarından sonra Gümrük Kanunu hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur. Bunlardan satılarak tasfiye edilenlerin satış bedeli emanet hesabına alınır. Yargılamanın, tasfiye edilen eşya veya taşıma araçlarının sahip veya taşıyıcısının lehine sonuçlanması halinde satış bedeli, satış tarihinden kararın kesinleştiği tarihe kadar geçen süre için yasal temerrüt faizi oranında hesaplanan faiz de ilave edilerek hak sahibine ödenir.

Eşyanın, yargılama sonucunda iadesine veya gümrük komisyonlarınca sahibine teslimine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

Zoralımı kesinleşmemiş eşya veya taşıma araçlarının yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre tasfiyesinde, eşya veya taşıma araçlarına ilişkin kamu davası açılmış olması halinde ilgili mahkemece, açılmamış olması halinde ise Cumhuriyet savcılığınca suç delili olarak saklanmasına gerek bulunmadığına dair karar verilmesi istenir. Çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan eşyada üç gün, saklanması masraflı ve külfetli olan eşyada ise on beş gün içinde karar verilerek idareye tebliğ edilmemesi halinde numune alınmasının mümkün olduğu durumlarda numune alınarak, mümkün olmaması halinde idarece tespiti yapılarak tasfiyeye tabi tutulur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ALTINCI BÖLÜM

Yargılamaya İlişkin Hükümler

İçtima

MADDE 24. - Bu Kanunun suç saydığı fiiller nedeniyle Türk Ceza Kanunu veya ceza öngören diğer kanunlarda yazılı cürümleri işleyenler hakkında içtima kuralı uygulanmaksızın her cürmün cezası ayrı ayrı hükmolunur.

Tutuklu yargılama

MADDE 25. - Sanığa isnat olunan kaçakçılık suçunun asgari haddi iki yıl veya daha fazla hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektirdiği ve suç konusu eşya ile yakalanan sanığın hüviyetini ispat edemediği veya hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren kaçakçılık suçlarından dolayı mükerrir bulunduğu takdirde hakkındaki hazırlık soruşturması ve yargılama tutuklu olarak yapılabilir.

Türkiye'de belirli ikametgahı bulunmayanlar mahkûm oldukları hürriyeti bağlayıcı cezayı çekmiş olsalar dahi hükmedilen para cezasının tamamını ödemedikçe veya para cezasına mukabil teminat göstermedikçe para cezasının miktarına göre tahvil olunacak hapis cezası müddetince tahliye edilemezler.

Yurt dışına çıkış yasağı

MADDE 26. - Bu Kanun kapsamına giren suçlarda, şüpheli veya sanıkların yurt dışına çıkmalarının geçici olarak yasaklanmasına hazırlık soruşturması sırasında hâkim, yargılama safhasında ise mahkemece karar verilebilir. Ancak, gecikmesinde sakınca varsa o yer Cumhuriyet savcısı da şüphelilerin yurt dışına çıkmalarının geçici olarak yasaklanmasına karar verebilir. Bu karar derhal ve nihayet yirmi dört saat içinde hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını yirmi dört saat içinde açıklar. Aksi halde savcılık kararı kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Yetkili merciler ve temyiz

MADDE 27. - Bu Kanunun 3 üncü maddesinin (1) bendinin (1) numaralı alt bendi, 13 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası ile

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ALTINCI BÖLÜM

Yargılamaya İlişkin Hükümler

İçtima

MADDE 24.- Tasarının 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yurt dışına çıkış yasağı

MADDE 25.- Tasarının 26 ncı maddesi 25 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yetkili merciler ve temyiz

MADDE 26.- Tasarının 27 nci maddesi 26 ncı madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

14 üncü maddesinde yazılı fiillere gümrük komisyonlarınca, ağır hapis cezası gerektiren suçlara ağır ceza mahkemesince ve bunlar dışında kalan suçlara da asliye ceza mahkemesince bakılır.

Bu Kanunun kapsamına giren suçların yargılmasının yapılacağı yerdeki mahkemelerin birden çok dairelere ayrılmış olması halinde bu davalara, o mahkemenin bir numaralı olanında bakılır.

Bu davaların özelliği de dikkate alınarak iş sayısının o mahkemenin bakabileceği azami miktarı aşması halinde bu miktarı aşan davalara aynı derecedeki sıra sayısı takip eden mahkemede bakılır.

Bu Kanuna göre verilen mahkeme kararlarının Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri uyarınca temyiz edilmesi halinde, temyiz incelemesi diğer işlere göre öncelikle ve ivedilikle yapılır.

Gümrük komisyonları

MADDE 28. - Gümrük komisyonları, ilgili gümrük başmüdürü veya yetkilendireceği yardımcısının başkanlığında, bir gümrük müdürü, bir gümrük görevlisi ile mahallin ticaret ve sanayi odasının görevlendirilen iki temsilci olmak üzere beş kişiden; yolcularla ilgili gümrük komisyonları ise gümrük müdürü veya yetkilendireceği yardımcısının başkanlığında toplam üç gümrük görevlisinden oluşur ve oy çokluğu ile karar verilir.

Gümrük komisyonlarının verilen kararlara tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde idare mahkemelerine itiraz olunabilir.

Gümrük komisyonlarının kuruluş ve çalışma usul ve esasları Gümrük Müsteşarlığınca belirlenir.

Para cezalarının tahsili ve müteselsil sorumluluk

MADDE 29. - Bu Kanunda belirtilen suçlardan dolayı hükmolunan para cezalarına ait ilam ilgili Cumhuriyet savcılığı tarafından

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Gümrük komisyonları

MADDE 27.- Gümrük komisyonları, ilgili gümrük başmüdürü veya yetkilendireceği yardımcısının başkanlığında, bir gümrük müdürü, bir gümrük görevlisi ile mahallin ticaret ve sanayi odasının görevlendirilen iki temsilci olmak üzere beş kişiden; yolcularla ilgili gümrük komisyonları ise gümrük müdürü veya yetkilendireceği yardımcısının başkanlığında mahallin ticaret ve sanayi odası ile mülki amirin görevlendireceği birer temsilciden olmak üzere üç kişiden; oluşur ve oy çokluğu ile karar verir.

Gümrük komisyonlarının verilen kararlara tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde sulh ceza mahkemelerine itiraz olunabilir.

Gümrük komisyonlarının kuruluş ve çalışma usul ve esasları Gümrük Müsteşarlığınca belirlenir.

Para cezalarının tahsili ve müteselsil sorumluluk

MADDE 28.- Bu Kanunda belirtilen suçlardan dolayı hükmolunan para cezalarına ait ilam ilgili Cumhuriyet savcılığı tarafından

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

resen ilgili gümrük idarelerine verilir. Bu ilamlarla gümrük komisyonlarınca verilip kesilene kararlar ilişkin para cezaları, düzenlenecek bir tebliğname ile ilgisine tebliğ edilir. Tebliğ edilen para cezaları tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde ödenir.

Tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde para cezaları ödenmediği veya bu süre içinde azami haddi bir yılı ve taksit sayısı altıyı geçmemek kaydıyla taksitlendirme yapılmadığı veya taksitlendirme yapıp da taksitlerden biri ödenmediği takdirde, ilamda yazılı para cezaları 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanuna göre hapse çevrilip infaz edilmek üzere Cumhuriyet savcılığına geri gönderilir.

Para cezasında; mahkûmun cezasını çektiği her gün için hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilen miktar indirildikten sonra geri kalan para ödenirse yerine geçen hürriyeti bağlayıcı ceza infaz edilmez.

Cumhuriyet savcılığınca tahsil olunacak para cezaları ilgili idarelere verilir.

Birlikte kaçakçılık yapanlardan veya kaçakçılığa yardım edenlerden alınacak para cezasının tahsilinde, bunlardan her biri müteselsilen sorumludur.

Davaya müdahale

MADDE 30. - Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, bu Kanun kapsamına giren suçlara ilişkin tutanaklar ve soruşturma belgelerini bir müzekkere ile doğrudan yetkili ve görevli Cumhuriyet savcılığına gönderirler. Gümrük idareleri dışındaki idareler suçlara ilişkin tutanaklar ve soruşturma belgelerinin bir örneğini ilgili gümrük idaresine gönderirler. Gümrük idareleri bu müzekerelerin verilmesi ile şahsi hak davacısı ve müdahaleci sıfatını alırlar ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bunlara verdiği hakları kullanabilirler.

Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili kesinleşmiş mahkeme kararları İçişleri Bakanlığına bilgi amacıyla gönderilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

resen ilgili gümrük idarelerine verilir. Bu ilamlarla gümrük komisyonlarınca verilip kesilene kararlar ilişkin para cezaları, düzenlenecek bir tebliğname ile ilgisine tebliğ edilir. Tebliğ edilen para cezaları tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde ödenir.

Tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde para cezaları ödenmediği veya bu süre içinde azami haddi bir yılı ve taksit sayısı altıyı geçmemek kaydıyla taksitlendirme yapılmadığı veya taksitlendirme yapıp da taksitlerden biri ödenmediği takdirde, ilamda yazılı para cezaları 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanuna göre hapse çevrilmek ve infaz edilmek üzere Cumhuriyet savcılığına geri gönderilir.

Para cezasında; mahkûmun cezasını çektiği her gün için hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilen miktar indirildikten sonra geri kalan para ödenirse yerine geçen hürriyeti bağlayıcı ceza infaz edilmez.

Cumhuriyet savcılığınca tahsil olunacak para cezaları ilgili idarelere verilir.

Birlikte kaçakçılık yapanlardan veya kaçakçılığa yardım edenlerden alınacak para cezasının tahsilinde, bunlardan her biri müteselsilen sorumludur.

Davaya müdahale

MADDE 29.- Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, bu Kanun kapsamına giren suçlara ilişkin tutanaklar ve soruşturma belgelerini bir müzekkere ile doğrudan yetkili ve görevli Cumhuriyet savcılığına gönderirler. Gümrük idareleri dışındaki idareler suçlara ilişkin tutanaklar ve soruşturma belgelerinin bir örneğini ilgili gümrük idaresine gönderirler. Gümrük idareleri bu müzekerelerin verilmesi ile şahsi davacı veya müdahil sıfatını alırlar ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bunlara verdiği hakları kullanabilirler.

Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili kesinleşmiş mahkeme kararları İçişleri Bakanlığına bilgi amacıyla gönderilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Soruşturmadan bilgisi olmadığı anlaşılan ilgili gümrük idarelerine, hazırlık soruşturması sırasında Cumhuriyet savcılıklarınca, yargılama sırasında mahkemelerce bilgi verilir.

Kaçakçılık davalarına ilgili idarelerin müdahale etmemiş olması mahkemelerce kaçak eşyanın zoralımına ve kaçakçı hakkında para cezası hükmedilmesine mani olmayıp bu cezalar asli ceza ile birlikte re'sen karar altına alınır.

Soruşturma ve kovuşturma

MADDE 31. - Bu Kanun hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında yapılacak soruşturma ve kovuşturma, 3005 sayılı Meşhud Suçların Muhakeme Usulü Kanununun 1 inci maddesinin (a) bendindeki yer ve 4 üncü maddesindeki zaman kayıtlarına bakılmaksızın anılan Kanun hükümlerine göre yerine getirilir.

Sanıkların duruşma sırasında diğer bir suç olduğu anlaşılrsa bile davaları birleştirilmez.

Zoralıma tabi olan kaçak eşya veya taşıma aracına el konulup da;

- a) Sanığın kim olduğu belirlenememişse,
- b) Duruşmanın geçici olarak durdurulmasına karar verilmiş ve bu durum altı ay devam etmiş ise,

Eşyanın zoralımına karar verilir ve keyfiyet beş gün içinde duyurulur.

İlan tarihinden itibaren on beş gün içinde ilgililerce yetkili mahkemeye itiraz edilmezse zoralım kararı kesinleşir.

Zamanaşımı

MADDE 32. - Bu Kanunda yazılı suçlar hakkında Türk Ceza Kanununun zamanaşımı hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun sadece el koymayı emrettiği ve başkaca bir ceza belirlemediği hallerde gümrük vergisine tabi eşyaya ancak olayın işlendiği sırada el konulabilir.

Zoralım hakkı düşen veya takibi zamanaşımına uğrayan eşyanın bedel ve vergileri aranmaz.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Soruşturmadan bilgisi olmadığı anlaşılan ilgili gümrük idarelerine, hazırlık soruşturması sırasında Cumhuriyet savcılıklarınca, yargılama sırasında mahkemelerce bilgi verilir.

Kaçakçılık davalarına ilgili idarelerin müdahale etmemiş olması mahkemelerce kaçak eşyanın zoralımına ve sanık hakkında para cezası hükmedilmesine mani olmayıp bu cezalar asli ceza ile birlikte re'sen karar altına alınır.

Soruşturma ve kovuşturma

MADDE 30.- Tasarının 31 inci maddesi 30 uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Zamanaşımı

MADDE 31.- Bu Kanunda yazılı suçlar hakkında Türk Ceza Kanununun zamanaşımı hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun sadece el koymayı emrettiği ve başkaca bir ceza belirlemediği hallerde gümrük vergisine tabi eşyaya ancak olayın işlendiği sırada el konulabilir.

Zoralım hakkı düşen veya takibi zamanaşımına uğrayan eşyanın bedel ve vergileri aranmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ölüm, af, ön ödeme veya zamaşımı sebebiyle sanık hakkındaki ceza soruşturma veya kovuşturmasının devamına olanak kalmayan hallerde, Cumhuriyet Savcısı veya ilgili idare dava konusu eşyanın zorulmasını görevli mahkemeden talep eder. Görevli mahkemece, suç konusu olduğu belirlenen eşyanın zorulmasına, suç konusu olmayan eşyanın iadesine ise Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 392 ve sonraki maddelerinde öngörülen usul dairesinde karar verilir.

Suç tasnii ve iftira

MADDE 33. - Kaçakçılık suçlarını tasnii veya başkalarına iftira veya kaçakçılık davalarında yalancı şahitlik yapanlar Türk Ceza Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen cezalar üçte bir artırılarak cezalandırılır.

Bu fiilleri işleyen kimse, tertip ve tasniide kullandığı kaçak maddelerden dolayı ayrıca kaçakçılık cezasıyla da cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen durumlarda haksız isnatta bulunanlar hakkında genel hükümlere göre tazminat davası açma hakkı saklıdır.

Kamu hizmetlerinden yasaklılık

MADDE 34. - Doğrudan doğruya kaçakçılık yapmaktan veya görevini kötüye kullanılarak veya rüşvet alarak kaçakçılığa sebebiyet vermekten veya suç tasniinden hüküm giyen memurlara bir daha kamu hizmeti yaptırılmaması cezası da verilir.

Kısıtlayıcı diğer kanun hükümlerine ek olarak her türlü kaçakçılık suçundan dolayı ağır hapis cezasıyla mahkûm olanlar, affa uğramış olsalar bile kamu hizmetinde çalıştırılmazlar.

Ön ödeme

MADDE 35 . - Bu Kanunda hüriyeti bağlayıcı ceza öngörülenler haricindeki suçları işleyenler, ilgili maddelerde belirtilen para cezalarının asgari haddini, soruşturma giderleri ile birlikte Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebligat tarihinden itibaren on gün içinde

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ölüm, af, 34 üncü maddeye göre ödeme veya zamaşımı sebebiyle sanık hakkındaki ceza soruşturma veya kovuşturmasının devamına olanak kalmayan hallerde, Cumhuriyet Savcısı veya ilgili idare dava konusu eşyanın zorulmasını görevli mahkemeden talep eder. Görevli mahkemece, suç konusu olduğu belirlenen eşyanın zorulmasına, suç konusu olmayan eşyanın iadesine Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 392 ve sonraki maddelerinde öngörülen usul dairesinde karar verilir.

Suç uydurma ve iftira

MADDE 32.- Kaçakçılık suçlarını uyduranlar veya başkalarına iftira veya kaçakçılık davalarında yalancı şahitlik yapanlar Türk Ceza Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen cezalar üçte bir artırılarak cezalandırılır.

Bu fiilleri işleyen kimse, tertip ve uydurmadada kullandığı kaçak maddelerden dolayı ayrıca kaçakçılık cezasıyla da cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen durumlarda haksız isnatta bulunanlar hakkında genel hükümlere göre tazminat davası açma hakkı saklıdır.

Kamu hizmetlerinden yasaklılık

MADDE 33.- Doğrudan doğruya kaçakçılık yapmaktan veya görevini kötüye kullanılarak veya rüşvet alarak kaçakçılığa sebebiyet vermekten veya suç uydurmadan hüküm giyen memurlara bir daha kamu hizmeti yaptırılmaması cezası da verilir.

Kısıtlayıcı diğer kanun hükümlerine ek olarak her türlü kaçakçılık suçundan dolayı ağır hapis cezasıyla mahkûm olanlar, affa uğramış olsalar bile kamu hizmetinde çalıştırılmazlar.

Kamu davasının açılmaması hali

MADDE 34.- Bu Kanunda hüriyeti bağlayıcı ceza öngörülenler haricindeki suçları işleyenler, ilgili maddelerde belirtilen para cezalarının asgari haddini, soruşturma giderleri ile birlikte Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebligat tarihinden itibaren on gün içinde

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ödeyeceğini yazılı olarak bildirdiği ve otuz gün içinde merciine ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaz. Bu durumda para cezası beşte bir noksanı ile tahsil edilir.

Cumhuriyet savcılığı tarafından yapılacak tebligat ile ödenecek miktar, ödeme süresi, belirlenen tutarın belirtilen süre içinde ödenmesi halinde kamu davasının açılmayacağı, ön ödemede bulunmaması halinde kamu davasının açılacağı ve yukarıdaki fıkrada belirtilen indirimden yararlanamayacağı hususları sanığa bildirilir.

Bu madde gereğince kamu davası açılmaması suça konu eşyanın zorralımına ilişkin hükümleri etkilemez.

16 ncı maddede sayılan kişilerin kaçakçılık yapmaları halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İkramiyeler

MADDE 36. - Kaçak veya kaçak şüphesi ile eşya yakalanması halinde muhbir ve el koyanlara aşağıdaki esas ve usullere göre ikramiye ödenir.

a) Bu maddenin (b) ve (c) bentlerindeki durumlar dışındaki ikramiye ödemelerinde, çıkış kaçağı eşyanın FOB, giriş kaçağı eşyanın CIF kıymeti esas alınır. Sahipsiz yakalanan eşyanın değeri, mahallin en büyük mülki amirinin görevlendireceği Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve sanayi ve ticaret odası temsilcilerinden oluşan üç kişilik heyet tarafından belirlenir. Kaçak eşya sahipli yakalanmışsa kıymetinin yüzde ellisi, sahipsiz yakalanmışsa yüzde yirmi beşi mahkûmiyete ilişkin hükmün kesinleşmesini takip eden üç ay içinde Gümrük Müsteşarlığınca,

b) 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silah ve mermiler ile Türk Ceza Kanununun 264 üncü maddesine muhalefet suçlarından

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ödeyeceğini yazılı olarak bildirdiği ve otuz gün içinde merciine ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaz.

Cumhuriyet savcılığı tarafından yapılacak tebligat ile ödenecek miktar, ödeme süresi, belirlenen tutarın belirtilen süre içinde ödenmesi halinde kamu davasının açılmayacağı, ödemede bulunmaması halinde kamu davasının açılacağı sanığa bildirilir.

Kaçakçılık suçunun 16 ncı maddede sayılan kişiler tarafından veya bunların katılımı ile işlenmesi halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasında para cezasına esas alınacak değer, gümrük idaresince belirlenen değerdir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İkramiyeler

MADDE 35.- Tasarının 36 ncı maddesi 35 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yakalanan maddelerin olay tarihine göre Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak, sahipli yakalanması halinde değerinin yüzde yirmi beşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmiş beşi ise mahkûmiyete ilişkin hükmün veya zoralım kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi zoralım kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,

c) Uyuşturucu madde yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı için Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sabit bir rakamın her yıl bütçe kanunlarında belirlenen ikramiye katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya zoralım kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmış ise tamamı zoralım kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,

Elkoyanların bağlı olduğu bakanlığın bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

d) Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirlere, yüzde ellisi el koyanlara verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı el koyanlara ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez. El koyma ikramiyesine, ancak kaçak eşyanın yakalanması eylemine bizzat ve fiilen katılan kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar hak kazanır.

e) Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler vergi, resim ve harca tabi değildir.

f) Bu madde gereğince el koyanlara verilecek ikramiyenin yıllık tutarı, (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımının otuz katını geçemez.

g) Bu maddenin (b) ve (c) bentlerinde sayılan durumlar dışında kalan suçlara ilişkin para cezalarının tahsilini müteakip tahsil edilen

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tutarın yüzde ellisi ile davalardan dolayı hük-
molunan vekalet ücretlerinin yüzde kırkı
davaların izlenme ve savunması, suça konu eş-
yanın muhafazası, depolanması, yükleme ve
boşaltılması, soruşturma ve izleme sırasında
yapılan tahlil, ekspertiz işlerinde kullanılmak
amacıyla Maliye Bakanlığının görüşü alınarak
Gümrük Müsteşarlığınca belirlenen esaslara
göre harcanmak üzere emanet hesabına alınır.
Harcanmayan meblağ Hazineye gelir kaydedilir.

Müşterek operasyonlarda ve kontrollü tes-
limat uygulamalarında ikramiye ödenmesi ve
ikramiye ödemelerine esas birim fiyatların tes-
pitine ilişkin esas ve usuller ile bu maddenin
uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Maliye
ve Milli Savunma Bakanlıklarının görüşü
alınarak, İçişleri Bakanlığı ve Gümrük Müs-
teşarlığının bağlı olduğu bakanlıkça altı ay
içinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Laboratuvar

MADDE 37. - Bu Kanunda yazılı suçların
önlenme, izlenme ve soruşturulması çer-
çevesinde, suçun maddi delillerini bilimsel
yöntemlerle değerlendirmek ve konuya ilişkin
ekspertiz raporları düzenlemek amacıyla Güm-
rük Müsteşarlığınca laboratuvarlar kurulabilir.
Bu laboratuvarların çalışma usul ve esasları
Gümrük Müsteşarlığınca belirlenir.

**Askere mahsus silah ve mühimmat
üzerinde işlenen kaçakçılık suçları**

MADDE 38. - Askeri şahıslar tarafından
askere mahsus silah ve mühimmat üzerinde iş-
lenecek kaçakçılık suçları hakkında Askeri
Muhakeme Usulü Kanunu ve Askeri Ceza
Kanunu hükümleri saklıdır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 39. - 7/1/1932 tarihli ve 1918
sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair
Kanun ile 5/6/1985 tarihli ve 3217 sayılı
Kanunun geçici 1 inci maddesi; 20/1/1993
tarihli ve 3864 sayılı Kaçakçılığın Men ve
Takibine Dair Kanuna Göre Kaçak ve Kaçak

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Laboratuvar

MADDE 36.- Tasarının 37 nci maddesi
36 ncı madde olarak Komisyonumuzca aynen
kabul edilmiştir.

**Askere mahsus silah ve mühimmat
üzerinde işlenen kaçakçılık suçları**

MADDE 37.- Tasarının 38 inci maddesi
37 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen
kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 38.- Tasarının 39 uncu maddesi
38 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen
kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Zannı ile Tutulan Her Çeşit Eşya, Alet ve Taşıma Vasıtalarının Tasfiyesi Hakkında Kanun; 7/1/1932 tarihli ve 1920 sayılı Gümrük Memurlarından Vazife Memuresini Suiistimal Edenlerle Vazife veya Mesleklerinde Kendilerinden İstifade Edilmeyenler Hakkında Yapılacak Muameleye Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. - Diğer kanunlarda 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunun 36 ncı maddesi hükümlerinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar geçen sürede ikramiye ödemeleri ile ilgili olarak devam eden işlemler bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki usul ve esaslara göre sonuçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 3. - 4616 sayılı 23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun uyarınca verilen erteleme kararlarına konu kaçak eşya hakkında da 23 üncü madde hükümleri uygulanır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1.- Diğer kanunlarda 1918 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanunun 35 ncı maddesi hükümlerinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar geçen sürede ikramiye ödemeleri ile ilgili olarak devam eden işlemler bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki usul ve esaslara göre sonuçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 3.- 21/12/2000 tarihli ve 4616 sayılı 23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun uyarınca verilen erteleme kararlarına konu kaçak eşya hakkında da 23 üncü madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4.- Haklarında 1920 sayılı Kanun hükümlerine göre soruşturma ve yargılaması devam edenlerin durumuna ilişkin olarak 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca işlem yapılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 40. - Bu Kanunun 36 ncı maddesi yayımını takip eden ilk mali yıl başında, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 41. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 39.- Bu Kanunun 35 inci maddesi yayımını takip eden ilk mali yıl başında, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40.- Tasarımın 41 inci maddesi 40 ıncı madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı V.

A. Şener

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür Bakanı

E. Mumcu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

B. Atalay

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Turizm Bakanı

G. Akşit

Çevre Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

B. Yıldırım

Orman Bakanı V.

S. Güçlü

